UDVALG
Socialdirektørforum

MØDE
Døgnseminar for Socialdirektørforum den 22. - 23. oktober 2015

STED
Teglgårdsvej 73, 5500 Middelfart (Hotel Sixtus)

STARTTID
22-10-2015 12:00:00

SLUTTIDSPUNKT
23-10-2015 12:00:00

BEMÆRKNING

På årets døgnseminar sættes der fokus på afrunding af processen omkring Samspil og styring på det specialiserede socialområde gennem en fælles drøftelse af, hvor vi bevæger os hen.

Hvad er udviklingstendenserne på det specialiserede socialområde, hvilke samfundsmæssige megatrends vil påvirke området, og hvad betyder det for det fremtidige socialområde, rammer, dimensionering, indhold m.v. ?

PUNKTER
1. Frokost, kl. 12.00 - 13.00
2. Ordinært møde i Socialdirektørforum, kl. 13.00 - 14.30
3. Pause med kaffe/ te og hjemmebag, kl. 14.30 - 15.00
4. Ordinært møde i Socialdirektørforum, kl. 15.00 - 16.00
5. Pause og Check-In, kl. 16.00 -16.30
6. Metoder i Botilbud, oplæg v. UC Syd, kl. 16.30 -18.00
7. Fremtidens velfærd v/ Morten Hyllegaard, Mandag Morgen, kl. 18.00 - 19.00
8. Middag, kl. 19.30 -
9. Servicedesign kan redde den offentlige sektor v/ Søren Bechmann, kl. 9.00 - 10.00
10. Fremtidens specialiserede socialområde, kl. 10.00 -12.00
11. Frokost, kl. 12.00

Ordinært møde i Socialdirektørforum, kl. 13.00 - 14.30

- Se særskilt dagsorden

REFERAT

- Se særskilt referat

Ordinært møde i Socialdirektørforum, kl. 15.00 - 16.00

- Se særskilt dagsorden

REFERAT

- Se særskilt referat

Metoder i Botilbud, oplæg v. UC Syd, kl. 16.30 -18.00

Der er holdt møde med UC Syd i starten af august 2015 for en drøftelse af hvilke mulige initiativer, der kan igangsættes på baggrund af rapporten om Metoder i Botilbud. UC Syd præsenterer på denne baggrund oplæg til drøftelse på døgnseminaret.

Udkast til projektbeskrivelse eftersendes.

REFERAT

Powerpoint præsentationen fra UC-Syd er vedlagt.
Der var enighed om at arbejde videre med projektet, men at starte op med pilotprojekt vedr kompetenceudviklingsforløbet. Øvrige aktiviteter skal gennemarbejdes yderligere.
Der var enighed om, at UC Lillebælt skal involveres i projektet.
Mette Heidemann indgår i drøftelserne med UC Syd med henblik på at sikre koblingen til det tværsektorielle kompetenceudviklings tiltag i Socialdirektørforum og Sundhedsstrategisk Forum.

Fremtidens velfærd v/ Morten Hyllegaard, Mandag Morgen, kl. 18.00 - 19.00

Få dig et liv, ikke en ydelse. Sådan kunne overskriften på hvordan vi skal udvikle velfærd i fremtiden lyde. Også på det specialiserede socialområde. Med udgangspunkt i en række vigtige udviklingstendenser på socialområdet, og nyttige eksempler fra ind- og udland, lægger Morten Hyllegaard op til en diskussion af, hvilke visioner vi sammen skal opstille for udviklingen af det specialiserede socialområde og hvilke spørgsmål og dilemmaer, der opstår på vejen derhen.

REFERAT

Powerpoint præsentationen fra Morten Hyllegaard er vedlagt.

Servicedesign kan redde den offentlige sektor v/ Søren Bechmann, kl. 9.00 - 10.00

Søren Bechmann har en tro på, at den offentlige sektor har brug for servicedesign. På den ene side stiger borgerenes forventninger til kvaliteten af den offentlige service. På den anden side finder man en presset offentlig virkelighed med færre ressourcer. For at løse dette skal den offentlige sektor nytænke sig selv. Her mener Søren Bechmann, at potentialerne i servicedesign er enorme!

REFERAT

Powerpoint præsentationen fra Søren Bechmann er vedlagt.

Fremtidens specialiserede socialområde, kl. 10.00 -12.00

Hvad er udviklingstendenserne, og hvilke krav stiller fremtidens behov til blandt andet samarbejdet mellem de syddanske kommuner samt mellem kommuner og region.
Med udgangspunkt i oplæggene fra såvel UC Syd, Søren Bechmann og Morten Hyllegaard drøftes, hvordan fremtidens specialiserede socialområde ser ud, hvad dette betyder for tilbudsviften og samarbejdet, og hvorvidt der på baggrund heraf skal igangsættes fælles initiativer.
Temaer til drøftelse:

- Udviklingstendenserne på det specialiserede område
- Muligheder og udfordringer på det specialiserede område
- Det fremadrettede samarbejde mellem kommuner og mellem kommuner og region
- Behov for fremadrettede konkrete forslag

10.00-10.15: Opstart på drøftelse
Herunder fremlægger Christian Schacht-Magnussen regionens syn på fremtiden på det specialiserede socialområde – og det fremtidige samarbejde med kommunerne, se vedlagte notat.

10.15-11.15: Gruppe drøftelser

11.15-12.00: Fælles opsamling og konklusion

REFERAT

Opsamling af gruppedrøftelser

Samarbejde i Socialdirektørforum

Der er i dag meget fokus på kapacitet, der ønskes et øget fokus på kvalitet
Vi skal kunne trække mere på hinandens videnscentre
Forslag om fælles at lave matrikelløse pilotprojekter
Der skal arbejdes med metodeudvikling

Input til fælles vision

Med inspiration fra Morten Hyllegaards oplæg, var der var enighed om, at Socialdirektørforum bør udarbejde en fælles vision og ambition for, hvor vi mener samarbejdet i Syddanmark skal bevæge sig hen. Visionen skal danne afsættet og indgå i vores fælles rammeaftale (Udviklingsstrategi og Styringsaftale). Der var enighed om, at en kommende rammeaftale ikke kun skal beskrive samarbejdet om de højt specialiserede tilbud, men også indeholde de visioner vi i dag mener, tydeligt skal tegne vores fælles arbejde med borgerne, nemlig nærhedsprincippet, rehabilitering, udgangspunkt i den enkeltes ressourcer.
I den sammenhæng var der enighed om, at det skal afklares, hvilke rammer Socialdirektørforum har for at modernisere rammeaftalens (Udviklingsstrategi og Styringsaftale) layout og indhold.

Samarbejde med Region Syddanmark

Fleksibilitet er et must – ikke kun bygninger og tilbud men "udkørende" specialister.
Det hjælper ikke at lave prognoser – der skal være konstant opmærksomhed på belægning og økonomi

Mindre reflekstænkning med at lukke og bygge institutioner – der skal arbejdes mere med at tænke matrikelløse løsninger/videnscentre.
Der skal arbejdes med taskforce, udredning og pakker – ikke kapacitet
÷bygninger, pladser, tilbud
+ indsatser, nærhed, specialisering
Specialiseringen ud til borgeren frem for borgeren til specialiseringen

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Afrapportering KKR Syddanmark

Den centrale udmelding om voksne med kompleks erhvervet hjerneskade

National koordination – Socialstyrelsen

UDKAST

Indholdsfortegnelse

Den central udmelding om voksne med kompleks erhvervet hjerneskade 1

National koordination – Socialstyrelsen 1

Indledning 2

1. Målgruppen 3

2. Højt specialiserede indsatser og tilbud 3

Egen bolig 4

Videostøtte 5

Matrikelbundne tilbud 6

Samarbejdsaftaler 9

3. Udfordringer i forhold til at sikre det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til voksne med kompleks hjerneskade 9

Iværksættelse af særlige tiltag 10

Udviklingen 10

Tværkommunalt samarbejde 10

Kompetenceudvikling 11

UDKAST

Indledning

Socialstyrelsen har kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser, hvor det vurderes, at der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner og regioner for at sikre og videreudvikle den mest specialiserede indsats. Socialstyrelsen har på denne baggrund udsendt central udmelding for voksne med kompleks erhvervet hjerneskade i brev til alle kommuner 31. oktober 2014.

Denne rapport er Syddanmarks svar på den centrale udmelding: Voksne med kompleks erhvervet hjerneskade.

Målgruppen omfatter voksne med erhvervet hjerneskade med behov for en højt specialiseret indsats og/eller tilbud med henblik på at forbedre deres funktionsevne og livskvalitet.

Konklusion

Konklusionen fra Syddanmark er at behovet for højt specialiserede indsatser til målgruppen af borgere med kompleks erhvervet hjerneskade kan imødekommes.

UDKAST

Kontaktperson:

Tove Tørnes

Fælleskommunalt Socialsekretariat

Mail: tot@vejen.dk

1. Målgruppen

Målgruppens størrelse er i Syddanmark estimeret til: 188

Det har været vanskeligt at estimere målgruppens størrelse på baggrund af den målgruppebeskrivelse Socialstyrelsen har udarbejdet idet den giver mulighed for en meget bred fortolkning af målgruppen og der herved opstår usikkerhed om hvilke borgere der tilhører målgruppen.

2. Højt specialiserede indsatser og tilbud

I Syddanmark anvendes en lang række højt specialiserede indsatser og tilbud sig til borgere med kompleks erhvervet hjerneskade. Rehabilitering er fælles grundlag i alle kommuner og regionen. Bag den rehabiliterende tilgang ligger borgerens ønske om et godt, selvstændigt og uafhængigt liv på trods af begrænsninger i funktionsevnen. Det betyder at der ud over anvendelse af højt specialiserede matrikelbundne tilbud også er en lang række ikke matrikelløse indsatser med udgangspunkt i at borgeren kan forblive i nærmiljøet – ofte i eget hjem. De matrikelløse tilbud indeholder en lang række faglige indsatser og faggrupper. De matrikelløse tilbud sammensættes fra sag til sag.

De matrikelløse tilbud giver borgerne en mulighed for at få et tilbud i hjemmet eller tæt på hjemmet. Det er en generel tendens at mange borgere vægter nærområde og pårørende meget højt. Den oplevede værdi for den enkelte borger er ofte højere ved tilbud, som betyder at borgeren kan blive i eget hjem. Dette betyder at borgerne efterspørger lokale tilbud og det er en tendens som kommunerne er nødt til at forholde sig til.

Som en vigtig del af de ikke matrikelbundne tilbud indgår VISO som kommunerne bruger til specialrådgivning og udredninger.

Som eksempler på hvordan tilbud til borgere med kompleks erhvervet hjerneskade kan håndteres i kommunerne – som ikke matrikelbundne tilbud – beskrives nedenfor Faaborg-Midtfyn Kommunes organisering af hjerneskadeindsatser, nyt tiltag fra Aabenraa hvor borgerne placeres blandt ”almindelige” borgere samt eksempel fra Esbjerg Kommune på, hvorledes velfærdsteknologi kan anvendes til målgruppen.

UDKAST

Organisering

I Faaborg-Midtfyn Kommune har man for at sikre udvikling og kvalitet på hjerneskadeområdet etableret en tværsektoriel styregruppe bestående af:

- Sundheds- og handicapchef
- Teamleder for socialrådgiverne
- Ældrechefen
- Arbejdsmarkedschefen
- Leder af Træning, Aktivitet og Rehabilitering
- Lederen af Solskrænten
- Leder af Job og Aktiv
- Områdeleder fra hjemmeplejen
- Hjerneskadekoordinator

I Faaborg-Midtfyn Kommunes organisering af hjerneskadeområdet er der også nedsat et neuroteam. Formålet med neuroteamet er at sikre en tværfaglig vurdering i komplekse sager. Neurotemet beståraf:

- 2 hjerneskadekoordinatorer
- 2 neuroterapeuter
- 1 repræsentant for voksen specialundervisning
- 1 repræsentant for dagtilbud
- 1 repræsentant for hjemmevejledergruppen

Herudover kan indkaldes ad hoc: Solskrænten, jobcenter, demens koordinator, praktiserende læge.

Egen bolig

Målgruppens primære skadesfølger er tab af sociale færdigheder, de kan have koncentrations-, opmærksomheds- og hukommelsesproblematikker samt problemer med at kontrollere deres impulser og deraf følgende udfordrende adfærd.

Sønderskovvej rummer et lille bosted til 4 borgere samt i de senere år støtte af flere og flere borgere i egne boliger eller midlertidige udredningsboliger i en radius af 1 km fra bostedet og beliggende i et almindeligt villakvarter.

UDKAST

Flere borgere er flyttet ud fra bostedet og der er stor efterspørgsel fra forskellige kommuner på pladser i denne enhed.

Erfaringerne med målgruppen af borgere med udfordrende adfærd, der tidligere har boet i bosteder eller særforanstaltninger qua deres hjerneskade og kompleksiteten deraf er, at en del af disse borgere profitere og mestre at flytte ud af bostedet og bo i egne boliger i villakvarter med § 85 støtte fra bostedet.

Borgeren får støtte relateret til behovsomsorg – dette er vigtig, for at sikrer eksisterende væsentlige behov som mad, personlig hygiejne, nærhed og samhørighed hos borgeren.

Borgeren får støtte relateret til udviklingsomsorg - dette er vigtigt og bidrager til at den enkelte udvikler sig hensigtsmæssigt socialt, emotionelt, kognitivt, motorisk og fysisk.

Resultaterne viser:

At en målgruppe af borgere der historisk vurderes udelukkende at profitere af at bo i bosteder, qua skade og skadesfølger oplever at kunne mestre at bo i egne bolig.

At borgerne ved at blive fritaget for at have fokus på naboen i bostedet, bedre kan fokusere på deres eget rehabiliteringsforløb og opleve succes med dette.

Det opleves:

- Der er en højere grad af livskvalitet igennem den frihed det er at bo i egen bolig.
- at borgere får skabt relationer til et uformelt netværk af naboer.
- bedre resultater i forhold til mestring indenfor ADL.
- Konflikter og magtanvendelser minimeres mellem borgere i bostedet og mellem borger og medarbejdere.

Videostøtte

Esbjerg Kommune

Ved hjælp af videostøtte er det muligt for en hjerneskadet kvinde at bo i egen bolig selvom hun har såvel fysiske som kognitive skader. Hun har store hukommelses vanskeligheder og er meget ramt frontalt og har dermed svært

UDKAST

ved at sætte grænser for sig selv. Hun er meget ukritisk i forhold til hvem hun lukker ind i sit hjem. Hendes grænser mellem samvær og seksuelt samvær er flydende. Kvinden modtager løbende støtte og påmindelser fra kommunen.

Via skræmstøtten kan der kompenseres for borgerens hukommelsesvanskeligheder, nedsatte styresystemer, impulsstyring, samt støtte hende i at afskærme sig selv for overbelastning. Ligeledes har borgeren brug for støtte til at varetage egenomsorg i forhold til at skabe struktur således det sikres at hun får en hensigtsmæssig ernæring og hvile. Disse tiltag giver borgeren en større følelse af selvstændighed og empowerment.

Via skærmen påmindes kvinden om frokost, medicin, middags hvil, vækning, påmindelse om aftensmad og medicin, aftaler med fysioterapi m.v. Sent aften opkald hvor hun får støtte til at afslutte eventuelle besøgende og påmindes om sengetid.

Kvinden sender hver dag et foto af sin frokost og aftensmad– som bliver besvaret med en smiley.

Kvinden modtager på samme måde støtte til oprydning.

Matrikelbundne tilbud

De matrikelbundne tilbud som anvendes i Syddanmark kan ses i skemaet nedfor. Som det fremgår anvendes en lang række tilbud såvel kommunale som regionale.

Navn på tilbud	**Beliggenhed**	**Beskrivelse**
Center for hjerneskade - Kingstrup	Region Syd	Kingstrup har 16 døgnpladser efter Servicelovens §108 for mennesker med enmassiv senhjerneskade, primært i de forreste dele af hjernen. Der er herudover Aktivitets- og samværstilbud efter §104. Der arbejdes rehabiliterende med udgangspunk i den neurofaglige tilgang.
Center for hjerneskade Kolding	Region Syd, Kolding	Centret har 27 pladser i botilbuddet. Centeret arbejder med komplekse problemstillinger inden for senhjerneskade. Der fokuseres på en helhedsorienteret indsats med udgangspunkt i de

UDKAST

		ønsker og behov, som personen har. Udgangspunktet for arbejdet er en neurofaglig tilgang. Serviceloven §§ 108, 107 og 104.
Hjerneskaderådgivningen	Odense Kommune	Hjerneskaderådgivningen er et tværfagligt sammensat koordinerings- og rådgivningsteam vedrørende mennesker med erhvervet hjerneskadede. Hjerneskaderådgivningen tilbyder specialrådgivning med baggrund i en tværfaglig sagsudredning.
Bjerggårdshaven	Odense Kommune	§107 Bjerggårdshaven har 6 dag- og døgnrehabiliteringspladser og 14 eksterne dagrehabiliteringspladser. §108 Bjerggårdshaven har 10 bopladser og p.t. 6 eksterne dagaktivitetspladser.
Lunden	Varde Kommune	Vi har 30 døgnpladser og 7 dagpladser og vi modtager beboere fra hele landet. Vi arbejder ud fra en neuropsykologisk/pædagogisk indfaldsvinkel og hovedsageligt efter tre behandlingskoncepter Affolter, Bobath og Coombes
Duedalen	Assens Kommune	Duedalen er normeret til 8 beboere. Duedalen er et botilbud for personer med svære kognitive vanskeligheder samt et stort plejebehov.
Hjernecenter Syd	Aabenraa kommune	24 boliger samt flere §107 boliger. Bostøtte, udredning, aktivitetscentre og STU, ressourceforløb og erhvervsafklaring, specialviden og kursusafdeling.

UDKAST

		Der arbejdes rehabiliterende og med afsæt i metoder indenfor den neuropædagogiske og ressourcefokuserede referenceramme.
Gelerts Gård	Sønderborg Kommune	38 pladser, Mennesker med nedsat fysisk funktionsevne og/eller erhvervet hjerneskade, som har behov for et særligt trænings-og botilbud. Bl.a. Principperne i metoden Marte meo
Solskrænten	Faaborg-Midtfyns Kommune	Botilbud Solskrænten er oprettet efter Servicelovens §§85-107 samt §108. neuropædagogik.
Hjerneskadecenteret	Odense Kommune	Hjerneskadecentret har 12 helårspladser Metoder: bygger på et neuropsykologisk grundlag
Hammel Neurorehabilitering	Region Midt	59 højtspecialiserede pladser
Tagdækkervej	Region Midt	Bostøtte: 18 pladser Rehablitering: 7 pladser Dagtilbud: 15 pladser Udgangspunktet er en neuropædagogisk tilgang
Vejle Fjord	Region Midt	Der tilbydes også rådgivning og supervision, ligesom Vejlefjord hjælper med udredning og udarbejdelse af rehabiliteringsplaner, når der er tale om komplekse tilfælde.
Boligerne Svalevej	Region Midt	Bostøtte: 34 pladser Dagtilbud: 35 pladser Metoder: Affolter, Bobath, Coombes, Livshistoriefortælling, eksternaliseringsteknikker og

UDKAST

		neuropædagogiske
Strandgården	Region Nord	Døgnbaseret neurorehabilitering . Der er 10 §107 pladser ABC-koncepterne og med en neuropædagogisk tilgang til den enkeltes problemstilling.

Samarbejdsaftaler

15 ud af de 22 kommuner i Syddanmark har samarbejdsaftaler.

Aftale med:	**Kommune**
Har indgået samarbejdsaftale med andre kommuner i Syddanmark	Fanø, Varde, Middelfart, Kerteminde, Fredericia, Odense, Vejen, Billund, Assens, Sønderborg, Langeland, Nyborg, Svendborg
Har indgået samarbejdsaftale med Region Syd	Fanø, Kerteminde, Assens, Langeland, Nyborg, Svendborg
Har indgået samarbejdsaftale med specialiserede tilbud	Vejen, Assens, Sønderborg, Langeland, Esbjerg

Samarbejdsaftalerne er med til at understøtte den højt specialiserede indsats til alle borgere. Det er aftaler om køb af ydelser og er dermed med til at give en større volumen og derved højere specialisering.

3. Udfordringer i forhold til at sikre det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til voksne med kompleks hjerneskade

Kommunerne i Syddanmark ser ikke umiddelbart udfordringer i forhold til forsyningssikkerheden. Baggrunden for dette ligger i, at der er iværksat en række tiltag, som imødekommer udfordringerne. Herudover kan de matrikelløse tilbud oprettes i det omfang der er brug for pladser og er derfor en langt mere fleksibel løsning når det gælder dimensionering.

UDKAST

Iværksættelse af særlige tiltag

Socialstyrelsen har i National Koordination formuleret et spørgsmål om, hvorvidt kommunerne i regionen har iværksat tiltag på hjerneskadeområdet for at sikre et fortsat tilstrækkeligt udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud. Spørgsmålet har ingen indikator på tidsrum – dvs. kommunerne har indmeldt de nyeste tiltag, og enkelte kommuner har ikke noteret noget svar, hvilket kan betyde, de ikke har iværksat tiltag eller at det er et par år siden, og de derfor ikke medtager dette.

En stor del af kommunerne i Syddanmark har iværksat tiltag på hjerneskadeområdet for at sikre kvalitet og tilbud. Det drejer sig hovedsageligt om etablering af samarbejdsaftaler og kompetenceudvikling blandt medarbejdere.

Udviklingen

Kommunerne i Syddanmark følger ikke specifikt udviklingen af borgere med kompleks erhvervet hjerneskade – men følger udviklingen på hjerneskadeområdet generelt.

Socialdirektørforum følger løbende udviklingen for borgere på det specialiserede socialområde – herunder også borgere med kompleks erhvervet hjerneskade. Dette sker gennem den årlige rammeaftale samt gennem det løbende arbejde i Socialdirektørforum.

Tværkommunalt samarbejde

Socialdirektørforum i Syddanmark har et tæt samarbejde omkring tilrettelæggelse og koordinering af højt specialiserede indsatser.

Problematikker omkring koordinering af de højt specialiserede indsatser drøftes i Socialdirektørforum og såfremt der er udfordringer, som ligger ud over Syddanmark løftes problematikken i KL's Koordinationsforum.

Som et eksempel på de syddanske kommuners tætte samarbejde kan nævnes Hjerneskade rådgivningen. Hjerneskaderådgivningen, som er et rådgivningstilbud finansieret af: Kerteminde, Langeland, Nordfyn, Nyborg, Odense, Svendborg, Ærø kommuner.

Hjerneskaderådgivningen er et tværfagligt sammensat koordinerings- og rådgivningsteam vedrørende mennesker med erhvervet hjerneskadede.

UDKAST

I Syddanmark er der i forbindelse med Sundhedsaftalerne igangsat en række implementeringsgrupper, som skal understøtte implementeringen af de indgåede aftaler på tværs af sektorer og på tværs af social- og sundhedsområdet. I den forbindelse er der også igangsat arbejde på hjerneskadeområdet. Denne aftale tilpasser og sætter rammen for implementering af forløbsprogram for rehabilitering af voksne med erhvervet hjerneskade og forløbsprogram for rehabilitering af børn og unge med erhvervet hjerneskade på en måde, som er tilpasset syddanske forhold.

Aftalen har til formål at understøtte høj kvalitet, effektiv ressourceudnyttelse og god kommunikation og koordination i tværgående forløb på hjerneskadeområdet.

Kompetenceudvikling

I Syddanmark anses det som almindelig kommunal pligt at sikre medarbejdernes kompetenceudvikling. Der er i kommunerne løbende efteruddannelse bl.a. i neuropædagogik. Det er i forbindelse med arbejdet omkring National Koordination blevet drøftet i Socialdirektørforum, at kommunerne med fordel kan være mere opmærksom på, at lade kompetenceudviklingen gå mere på tværs af kommunegrænserne og herved øge mængden af efteruddannelse. Herudover vil der blive arbejdet med oprettelse af et erfa-netværk på hjerneskadeområdet for herved at højne videndeling og samarbejde på tværs af kommunegrænserne.

Socialdirektørforum indgår i samarbejde med Sundhedsstrategisk Forum, KKR Syddanmark, Region Syddanmark samt uddannelsesinstitutionerne på social- og sundhedsområdet i et projekt omkring tværfaglig og tværsektoriel kompetenceudvikling. Projektet skal være med til at løfte medarbejdernes kompetencer på tværs af faggrupper og sektorer.

UDKAST

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Afrapportering KKR Syddanmark

Den centrale udmelding om børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

National Koordination - Socialstyrelsen

UDKAST

Fælleskommunalt Socialsekretariat Syddanmark

Indholdsfortegnelse

Indledning 2

1. Målgruppen 3

Målgruppen i Syddanmark 3

2. Højt specialiserede indsatser og tilbud 4

Tilbud og indsatser der anvendes til målgruppen 4

Samarbejdsaftaler omkring højt specialiserede indsatser målrettede børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 8

3. Udfordringer i forhold til at sikre det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse 10

4. Tilrettelæggelse og koordination af de højt specialiserede indsatser til målgruppen 11

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel 11

Kompetenceudvikling 12

Imødekommelse af udviklingstendenser og eventuel udvikling af indsatser og tilbud 12

UDKAST

Fælleskommunalt Socialsekretariat Syddanmark

Indledning

Socialstyrelsen har kompetence til at udmelde målgrupper og særlige indsatser, hvor det vurderes, at der er behov for øget koordination eller planlægning på tværs af kommuner og regioner for at sikre og videreudvikle den mest specialiserede indsats. Socialstyrelsen har på denne baggrund udsendt central udmelding for børn og unge med alvorlig synsnedsættelse til alle kommuner den 31. oktober 2014.

Denne rapport er Syddanmarks svar på den centrale udmelding for børn og unge med alvorlig synsnedsættelse.

Afrapporteringen gengiver de generelle tendenser, udfordringer og samarbejdsinitiativer, der kendetegner området i Syddanmark.

Afrapporteringen er bygget op om de fire temaer i Socialstyrelsens centrale udmelding, henholdsvis:

- Målgruppens størrelse i Syddanmark
- Eksistensen og anvendelsen af højt specialiserede indsatser og tilbud i Syddanmark
- Eventuelle udfordringer med at sikre det nødvendige udbud i Syddanmark
- Samarbejdet i Syddanmark om tilrettelæggelse og koordinering af området

Konklusion

Konklusionen fra Syddanmark er at behovet for højt specialiserede indsatser til målgruppen af børn- og unge med alvorlig synsnedsættelse kan imødekommes. Afrapporteringen viser overordnet, at der er en tilstrækkelig tilbudsvifte og en fornuftig forsyningssikkerhed.

Kontaktperson:

Camilla Fyhn Milland

Fælleskommunalt socialsekretariat

Mail: cfm@vejen.dk

UDKAST

Fælleskommunalt Socialsekretariat Syddanmark

1. Målgruppen

Den centrale udmelding omfatter målgruppen af børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse i alderen 0-17 år. Der skelnes mellem to delmålgrupper:

- Børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, herunder blindhed og svær synsnedsættelse
- Børn og unge med sammensatte vanskeligheder, det vil sige, at barnet/den unge udover en alvorlig synsnedsættelse har yderligere funktionsnedsættelser såsom motoriske funktionsnedsættelser, psykomotoriske funktionsnedsættelser, mentale funktionsnedsættelser og hørenedsættelse

Børn og unge med svagtsynethed samt døvblinde børn og unge er ikke omfattet af den centrale udmelding.

Målgruppen i Syddanmark

Ifølge Socialstyrelsens centrale udmelding er der samlet set ca. 126 børn og unge inden for målgruppen i Syddanmark.

Kommunerne i Syddanmark har på baggrund af målgruppebeskrivelserne i den centrale udmelding indmeldt antallet af børn og unge inden for målgruppen. Kommunerne i Syddanmark vurderer således, at det samlede antal børn og unge inden for målgruppen er lidt højere end angivet i den centrale udmelding. Antallet af børn og unge (0-17 år) med alvorlig synsnedsættelse, som kommunerne i Syddanmark var handlekommune for pr. 1. januar 2015, er opgjort til i alt 173 børn og unge.

Nedenfor ses den anslåede fordeling af børn og unge med alvorlig synsnedsættelse der har modtaget almene tilbud, segregerede tilbud eller både almene og segregerede tilbud:

- 66 børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, svarende til 38,2 %, har modtaget almene tilbud
- 95 børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, svarende til 54,9 %, har modtaget segregerede tilbud
- 12 børn og unge med alvorlig synsnedsættelse, svarende til 6,9 %, har modtaget både almene og segregerede tilbud

UDKAST

2. Højt specialiserede indsatser og tilbud

Tilbud og indsatser der anvendes til målgruppen

Følgende elementer i den højt specialiserede indsats på specialundervisningsområdet er udvalgt af Socialstyrelsen til at belyse området for denne centrale udmelding.

- IKT-understøttelse
- Sproglig indsats
- ADL, Orientering og Mobilitytræning
- Indsatser der fremmer læring
- Udredning
- Specialrådgivning vedr. inklusion
- Alternativ kommunikation

De syddanske kommuner har i undersøgelsen angivet hvilke højt specialiserede indsatser og tilbud kommunen aktuelt (2014/2015) anvender til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse indenfor hvert af disse 7 indsatsområder. Der er i besvarelsen sondret mellem de to delmålgrupper; børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse samt børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse. Endvidere er der i besvarelsen sondret til, hvorvidt indsatserne rekvireres fra tilbud fra Syddanmark eller fra tilbud i de fire øvrige regioner.

Nedenfor gennemgås de højt specialiserede tilbud og indsatser som kommunerne aktuelt (2014/2015) anvender til målgruppen.

<u>Højt specialiserede tilbud og indsatser beliggende i Syddanmark</u>

Anvendes til begge delmålgrupper henholdsvis børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse samt børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse.

UDKAST

Kommunikationscentre:

- Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV), Region Syddanmark
- Center for Hjælpemidler og Kommunikation (CHK), Aabenraa Kommune [1]
- CSV- Kommunikations og Teknologi, Vejle Kommune
- CSV - Kommunikation, Kolding Kommune
- Kommunikation & Hjælpemidler, Esbjerg Kommune
- Hjælpemidler & Kommunikation, Fredericia Kommune og Middelfart Kommune

Kommunikationscentre anvendes til alle indsatsområderne.

<u>Øvrige tilbud og indsatser</u>

- Specialpædagogisk rådgivning (SPPR), børn og unge forvaltning, Odense Kommune
  Specialpædagogisk Rådgivning samarbejder med dagtilbuddet/skolen og øvrige fagpersoner om at skabe inkluderende læringsmiljøer, som understøtter udvikling og læring til børn og unge i specialtilbud.
  SPPR er anvendt til indsatsområderne Sproglig indsats og Indsatser der fremmer læring til begge delmålgrupper.

- Tværfagligt Center for Børn og Unge (TCUB), Vejle Kommune
  Tværfagligt Center for Børn og Unge er Vejle Kommunes rådgivnings- og vejledningstilbud til de almene og specielle tilbud for børn og unge indenfor dagtilbud og skoler. I Tværfagligt Center er der mange faggrupper som arbejder forebyggende, ved at understøtte og vejlede de professionelle i at skabe inkluderende og udviklende miljøer for børn og unge. Alle medarbejdere har særlig viden og ekspertise vedrørende børn med særlige behov.
- Børneterapien, Odense Kommune
  Ergo- og fysioterapeuterne i specialområdet, tilbyder en specialiseret og koordineret indsats til småbørn og skolebørn med udgangspunkt i barnets udfordringer i hverdagen.

[1] Samarbejdet om driften af Center for Hjælpemidler og Kommunikation ophører med udgangen af 2015. Fra 2016 varetages de specialiserede opgaver på hjælpemiddel- og kommunikationsområdet af den enkelte kommune. Med henblik på at fastholde serviceniveau og kvalitet i opgaveløsningen understøttes den enkelte kommune af et fortsat tæt samarbejde mellem de fire sønderjyske kommuner. Samarbejdet formaliseres gennem en samarbejdsaftale med principper for gensidigt køb og salg af ydelser, netværksdannelse og sparring.

UDKAST

- PPR - Pædagogisk, Psykologisk Rådgivning
  PPR er anvendt i forbindelse med indsatsområdet Udredning
- Endvidere fremgår det i besvarelsen under "andre indsatser", at der anvendes: Regionale netværk, specialoptikere samt aflastningsfamilier.

Anvendes til delmålgruppen; børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse

- Solgaven, Vejle Kommune
  Solgaven i Vejle er et bo- og aktivitetscenter for blinde og svagsynede mennesker, der har behov for bistand i det daglige. De fleste beboere og daggæster er ældre senblinde, men der er også en gruppe lidt yngre blandt brugerne.
  Solgaven er anvendt til indsatsområdet: *ADL, Orientering og Mobilitytræning.*

Anvendes til delmålgruppen børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse

- OUH aud. Afd.
  OUH aud. Afd er anvendt til indsatsområdet IKT-understøttelse
- Center for Høretab, Region Syddanmark
  Center for Høretab er anvendt til indsatsområderne Sproglig indsats og Alternativ kommunikation
- Nørrebjergskolen, Odense Kommune
  Nørrebjergskolen tilbyder undervisning til elever med særlige behov
  Nørrebjergskolen er anvendt til indsatsområderne Indsatser der fremmer læring, Specialrådgivning vedr. inklusion samt i forhold til Alternativ kommunikation.
- Platanhavens Børnehave, Odense Kommune (SEL § 32).
  Platanhaven er udpeget som en del af det landsdækkende specialistnetværk i VISO. Platanhaven er en specialbørnehave for børn med handicaps i alderen 0-7 år efter Servicelovens § 32.
  Platanhavens Børnehave er anvendt til indsatsområdet ADL, Orientering og Mobilitytræning.

UDKAST

Tilbud og indsatser fra andre regioner

Anvendes til begge delmålgrupper henholdsvis børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse samt børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse.

- Synscenter Refnæs, Region Sjælland
  Synscenter Refsnæs er et landsdækkende specialtilbud for blinde og svagsynede børn og unge. Alle børn og unge, der er opført i Synsregistret, kan gøre brug af tilbuddet.
  Synscenter Refsnæs er anvendt til alle indsatsområderne
- IBOS, Nationalt kompetence og rehabiliteringscenter
  IBOS - Instituttet for Blinde og Svagsynede er et nationalt kompetence- og rehabiliteringscenter for mennesker med nedsat syn.
  IBOS er anvendt til alle indsatsområderne
- Kennedy – Centret
  Kennedy - Centret er anvendt til udredning for begge delmålgrupper.
  Kennedy - Centret er anvendt til IKT-understøttelse for delmålgruppen børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse.
- VISO
  VISO er anvendt til udredning.

Anvendes til delmålgruppen børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse

- Center for Døvblindhed og Høretab, Region Nordjylland
  Center for Døvblindhed og Høretab er anvendt til alle indsatsområderne.

Tilbud hvor botilbud/ aflastningstilbud rekvireres

Anvendes til begge delmålgrupper henholdsvis børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse samt børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse.

- Botilbud- Synscenter Refnæs, Region Sjælland

UDKAST

Synscenter Refsnæs er et landsdækkende specialtilbud for blinde og svagsynede børn og unge. Alle børn og unge, der er opført i Synsregistret, kan gøre brug af tilbuddet.
Botilbuddet på Synscenter Refnæs er anvendt til alle indsatsområderne til delmålgruppen børn og unge med en alvorlig synsnedsættelse.
Botilbuddet på Synscenter Refnæs er anvendt til Speicalrådgivning vedr. inklusion samt Alternativ kommunikation for delmålgruppen børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse.

Anvendes til delmålgruppen børn og unge med sammensatte vanskeligheder, herunder alvorlig synsnedsættelse

- Botilbud Kilden, Vejle Kommune
  Botilbud Kilden tilbyder døgnpladser samt aflastning for børn og unge med multiple handicaps.
  Botilbud kilden er anvendt til alle indsatsområderne.

Samarbejdsaftaler omkring højt specialiserede indsatser målrettede børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Afdækningen viser, at der på synsområdet er en høj grad af klyngesamarbejde. Der ses eksempelvis klyngesamarbejde om målgruppen på Fyn, i Sønderjylland, i Trekantsområdet samt i Vestjylland.

Der er i afdækningen angivet samarbejdsaftaler i forhold til følgende tilbud:

- Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV), Region Syddanmark
- Center for Hjælpemidler og Kommunikation (CHK), Aabenraa Kommune
- CSV- Kommunikations og Teknologi, Vejle Kommune
- CSV - Kommunikation, Kolding Kommune
- Kommunikation & Hjælpemidler, Esbjerg Kommune
- Hjælpemidler & Kommunikation, Fredericia Kommune og Middelfart Kommune
- Center for Høretab
- Refnæsskolen

UDKAST

- VISO
- OUH

Derudover bør det nævnes, at der eksisterer et netværkssamarbejde mellem synskonsulenter i Syddanmark. Samarbejdet har en årelang historie, som opstod før kommunalreformen og som stadig udvikler sig.

Konkret samarbejdes der om:

- Fire øjenlægemøder på Odense Universitets Hospital, hvor emnet er børnene fra synsregisteret, ved disse møder deltager 10 synskonsulenter for børn og unge i Region Syddanmark samt øjenlæger fra hospitalerne i Odense, Vejle og Sønderborg.
- Et årligt fælles basis kursus for lærer til svagtseende børn i almen området.
- Hvert andet år afholdes der fælles basis kursus for pædagoger og lærer i de segregerede tilbud, både på daginstitutions- og skoleområdet.
- For børnene, der er svagtseende arrangeres der netværksmøder for indskolingsbørn (Torølejren), 4.-10. klasses elever (ungelejren), computercamp samt skilejren. På netværksmøderne for børn og unge med synsnedsættelse er der stor fokus på sociale- og fagligekompetencer, ADL, orientering og mobilitytræning samt personlig identitet som synshandicappet.
- Desuden er der ugentlig kontakt med kollegaer enten på Syndanmark eller telefonisk.
- For nyansatte er der følordning indenfor regionen.

UDKAST

3. Udfordringer i forhold til at sikre det nødvendige udbud af højt specialiserede indsatser og tilbud til børn og unge med alvorlig synsnedsættelse

Afdækningen af området i forbindelse med den centrale udmelding viser, at deri Syddanmark helt overordnet ikke ses aktuelle udfordringer på området. Afdækningen viser, at der er følgende opmærksomhedspunkter:

Vidensdeling og netværk

Forudsætningen for at varetage opgaverne, er et ajourført, højt fagligt niveau hos de ansatte synskonsulenter. Det er væsentligt, at samle specialistviden omkring de højt specialiserede indsatser i nogle kommuner samt, at der i kommunerne er viden om, hvor den højtspecialiserede viden kan rekvireres fra. Dette fordrer et tæt samarbejde kommunerne indbyrdes. Det er vigtigt, at kommunerne også fremadrettet prioriterer udvikling af netværk og samarbejde om målgruppen.

Det kan være en mulighed at udvikle et geografisk kort over, hvor der er mulighed for at opsøge den højt specialiserede viden.

Kommunerne er endvidere afhængige af sparring fra landsdækkende netværk og VISO.

Uddannelse og kompetenceudvikling

For at kunne bevare et højt fagligt niveau er der behov for et nationalt netværk til at udbyde faglige kurser og formidling af ny viden.

Afdækningen har vist, at det kan være en udfordring at finde personale med synskonsulentuddannelse. Endvidere kan det være en udfordring at få uddannet medarbejdere, da uddannelsen flere steder ikke gennemføres på grund af for få deltagere.

UDKAST

Socialt netværk for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser

Det foreslås, at undersøge muligheden for at oprette et nationalt socialt netværk for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser for, at bevare og udvikle det sociale netværk for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser med ligestillede f.eks lejrskole for blinde. Dette har tidligere været etableret i regionalt regi, men kunne med fordel etableres i nationalt regi eller i privat regi eks. Dansk Blinde Samfund.

4. Tilrettelæggelse og koordination af de højt specialiserede indsatser til målgruppen

Sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel

Afrapporteringen viser overordnet, at der er en tilstrækkelig tilbudsvifte og en fornuftig forsyningssikkerhed.

Der sikres en fortsat sammenhæng mellem efterspørgsel og udbud af ydelser ved at opretholde koordination af forsyningen via rammeaftalen samt via dialog i Socialdirektørforum.

Der er på synsområdet en høj grad af klyngesamarbejde om sikring af opgaveløsningen. Endvidere eksisterer der en række faglige netværk i forhold til faglig sparring og vidensdeling. Disse netværk skal fortsat understøttes.

Forslag til iværksættelse af tiltag fra centralt hold:

- Det kunne være en mulighed at udvikle et katalog/oversigt over mulige aktører for ydelserne på nationalt niveau. Det er helt nødvendigt med landsdækkende erfa- og vidensnetværk.
- Der bør ses på muligheden for at få etableret et nationalt tilbud, der kan være med til at bevare og udvikle det sociale netværk for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser med ligestillede f.eks lejrskole for blinde.

UDKAST

Kompetenceudvikling

I Syddanmark anses det som almindelig kommunal pligt at sikre medarbejdernes kompetenceudvikling.

Socialdirektørforum indgår derudover i samarbejde med Sundhedsstrategisk Forum, KKR Syddanmark, Region Syddanmark samt uddannelsesinstitutionerne på social- og sundhedsområdet i et projekt omkring tværfaglig og tværsektoriel kompetenceudvikling. Projektet skal være med til at løfte medarbejdernes kompetencer på tværs af faggrupper og sektorer.

Kommunerne i Syddanmark vil i forhold til målgruppen børn- og unge med alvorlig synsnedsættelse fortsat understøtte højt faglige vidensnetværk til fagprofesionelle.

Det er vigtigt, at der findes landsdækkende netværk og videnshavere, der understøtter det kommunale arbejde, og hvor det er muligt at hente sparring. Endvidere vil det være væsentligt at fastholde og udvikle det nationale netværk til at udbyde faglige kurser og formidling af ny viden, jf. opmærksomhedspunkt om uddannelse af personale.

Imødekommelse af udviklingstendenser og eventuel udvikling af indsatser og tilbud

Kommunerne vil fortsat have en høj grad af tværkommunalt samarbejde på området. Endvidere vil kommunerne fortsat understøtte de faglige netværk i forhold til faglig sparring og vidensdeling.

Derudover ses der i Syddanmark følgende opmærksomhedspunkter, hvor der kan rettes fokus for at fremtidssikre og forbedre området.

- Det vil være væsentligt at udvikle et tæt samarbejde mellem VISO, Socialstyrelsen og DTHS som styrker det nationale overblik og tætte samarbejde.
- Det vil være væsentligt at fastholde og udvikle det nationale netværk til at udbyde faglige kurser og formidling af ny viden, jf. opmærksomhedspunkt om uddannelse af personale.
- Der bør udvikles et nationalt katalog/oversigt over mulige aktører for ydelserne.
- Der bør ses på muligheden for at få etableret et nationalt tilbud, der kan være med til at bevare og udvikle det sociale netværk for børn og unge med alvorlige synsnedsættelser med ligestillede f.eks lejrskole for blinde

UDKAST

Ringe d. 28. oktober 2015

Socialtilsyn Syd
- supplerende information om 2016 takster

Som udmøntning af konklusionen på KKR-mødet d. 10/9 om, at Christian Thygesen og Egon Frøhr følger op på kommunernes ønske om yderligere information, fremsendes hermed notat til supplerende orientering om Socialtilsyn Syds takster for 2016.

Socialtilsyn Syd forventer et merforbrug for 2015 på ca. 3,5 mio. kr. Årsagerne til merforbruget er en kombination af en nødvendig mandskabsmæssig opnormering, for at nå i mål med den lovbestemte regodkendelsesopgave inden udgangen af 2015, og et vigende indtægtsgrundlag forårsaget af en markant takstnedsættelse fra 2014 til 2015.

I Socialtilsyn Syds takststigning for 2016 er det indregnet, at ca. halvdelen af merforbruget afvikles i regnskabsåret 2016, mens det resterende merforbrug tilsvarende afvikles i 2017.

Socialtilsyn Syds takster for 2016 er dog hævet mere end, hvad der direkte kan begrundes i ”gældsafvikling” fra 2015. De centrale begrundelser for den resterende del af takst forhøjelsen er følgende:

1. Sikring af faglige kvalitetsstandarder for tilsyn som fastlagt via kvalitetsmodel indskrevet direkte i lovgivningen - herunder særligt fokus på ensartethed som påpeget af både Socialstyrelsens auditfunktion og flere kommuner.

2. Der er fortsat en betydelig opgave med at føre dialog med tilbud og driftsherrer. Og sideløbende hermed, konkret at følge op i forhold til den "oprydning” og systematisering, som har fundet sted i forbindelse med oprettelse af socialtilsynet – f.eks. både konkret opfølgning og udstrakt dialog om vilkår for godkendelse, særlige påbud, uklart juridisk grundlag for tilbud, koncernforhold og økonomisk tilsyn.

3. Større antal og større kompleksitet i håndteringen af de tilsynssager, der "ikke kører efter en snor" end forudsat i den oprindelige normering i Socialtilsyn Syd. Dette vejer tungest i forhold til plejefamilieområdet, som netop finansieres via den objektive finansiering.

4. Nødvendigt beredskab til at kunne håndtere ønsker om nye godkendelser og væsentlige ændringer både hurtigt og kompetent.

5. Højere omkostninger til øvrige udgifter (husleje, kørsel og support af it-fagsystem) end det særdeles omkostningsbevidste niveau, som Socialtilsyn Syd lagde ud med i 2014 og 2015.

Det er endnu for tidligt at vurdere, om ovenstående forhold fra 2017 er ændret så meget, at de ekstra ressourcer til håndtering heraf kan udfases – eller er nødvendige til sikring af det faglige niveau i tilsynsopgaven. Men udgangspunktet er, at taksten for 2017 vil være uændret eller svagt faldende i forhold til 2016.

Styregruppen (Direktører og tilsynschefer i de 5 tilsynskomuner, KL og Socialstyrelsen) for de 5 socialtilsyn er undervejs med et revideret grundlag for finansiering fra 2017 og frem. Et grundlag som på en gang har til formål at sikre en faglig forsvarlig og stabil ramme om varetagelsen af tilsynsopgaven – og som samtidig understøtter omkostningsbevidsthed og gennemskuelighed i forhold til sammenhængen mellem tilsynsopgavens omfang og finansieringsbehovet.

Dette arbejde vil blive lagt til grund for Socialtilsynenes takster for 2017 og efterfølgende år. Og det er Socialtilsyn Syds hensigt at fokusere målrettet på at effektivisere driften, således at de faste takster, som de syddanske kommuner betaler for tilsyn, vil være så lav som overhovedet muligt – og på længere sigt også faldende.

Socialtilsyn Syd har noteret sig, at den årlige drøftelse, der skal være i regi af rammeaftaleindgåelsen mellem de kommunale parter og Socialtilsyn Syd, om tilsynets finansieringsbehov, ønsket afviklet allerede i forsommeren. Derfor vil Socialtilsyn Syd senest den 15. maj hvert år, fremlægge oplæg til finansieringsbehov og effektiviseringsmuligheder for det kommende år til drøftelse i relevante fora, forud for vedtagelse i Faaborg-Midtfyns kommunalbestyrelse.

Det udspecificerede budget for Socialtilsyn Syd for 2016 er vedlagt som bilag 1 til det dette notat. Den beskrevne ”gældsafvikling” forventes primært realiseret via mindreforbrug på løn.

Peter Bjerregaard Andersen

Tilsynschef
Socialtilsyn Syd

Socialtilsyn Syd

Bilag 1

Budget 2015 Socialtilsyn Syd	2014	2015	2016
UDGIFTER		-	
Personalelønninger	42.458.951	41.387.569	42.373.855
Barselspulje	475.559	475.000	460.604
IT	1.363.740	1.617.646	1.806.267
Lokaleleje	999.600	943.000	1.107.000
Vedligeholdelse	0	0	100.000
Uddannelse og familieplejekurser	1.254.600	1.026.000	700.000
Forsikringer	61.025	56.000	100.000
Annoncer	102.000	102.000	20.000
Kontorhold	102.000	100.000	200.000
Møder og rejser	418.200	158.760	250.000
Befordring	1.597.537	1.602.960	1.800.000
Afskrivning IT og inventar	0	493.733	493.733
Regulering, etableringsomkostninger, afskrivning anlægsudgifter i fm. ombygning	3.139.050	-1.139.050	591.628
Hensættelse tj. pension	0	0	107.590
Overhead	2.176.095	2.136.102	2.470.573
UDGIFTER I ALT	**54.148.357**	**48.959.720**	**52.581.250**

Budget 2015 Socialtilsyn Syd	2014	2015	2016
INDTÆGTER		-	
Takster, objektiv finansiering plejefamilier	30.417.566	25.765.148	28.059.215
Takster, tilbud	23.730.791	23.194.572	24.522.035
INDTÆGTER I ALT	**54.148.357**	**48.959.720**	**52.581.250**

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Notat

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe

Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
26-11-2015

Kontakt
Socialtilsyn Syd
Dir. tlf. 72531900

Håndtering af borgernes egenbetaling i budgetter til socialtilsynet

Der har hidtil i kommunerne, været forskellige tilgange til at håndtere borgernes egenbetaling i tilbud oprettet efter såvel serviceloven som almenboligloven.

Socialdirektørforum har blandt andet rejst problematikken over for Socialtilsyn Syd, og inviteret til en konkret drøftelse på møde i Forretningsudvalget 29. september 2015. Tilsynschef Peter Bjerregaard fra Socialtilsyn Syd deltog i mødet. Der var på mødet enighed om at gældende regler er forholdsvis klare, men at der er for nogle kommuners vedkommende godt kan være tale om nogle implementeringsudfordringer som kan løses inden Socialtilsyn Syd skal behandle 2017-budgetter. Således var der på mødet enighed om at gældende regler er fuldt implementerede fra og med budgetter for 2017.

Lov om socialtilsyn angiver, at alle tilbud har pligt til at indsende budgetter til socialtilsynet via Tilbudsportalen. Socialtilsynet skal behandle og godkende det indberettede budget. Socialtilsynet har ikke hjemmel til at afvise enkeltposter i et budget, men kan alene afvise eller godkende det samlede budget.

Gældende regler er klare, således skal budgetter på Tilbudsportalen altid angive den samlede bruttopris - dvs. taksten må ikke være fratrukket egenbetaling. Det betyder, at budgetter som indsendes til socialtilsynets godkendelse ikke må indeholde indtægter vedrørende egenbetaling, hvorved det undgås at takster bliver nettotakster.

En række kommuner og tilbud inden for Socialtilsyn Syds myndighedsområde udarbejder allerede budgetter i overensstemmelse med gældende regler. Men der er samtidig andre kommuner, der vil benytte 2016 til at implementere gældende regler i de fremadrettede procedurer, hvorfor Socialtilsyn Syd i forbindelse med godkendelse af budgetter for 2016, vil kunne godkende budetter som indeholder egenbetaling. Dog med følgende bemærkning:

"Socialtilsynet har ved en gennemgang af fremsendte budgetansøgning for 2016 konstateret at budgettet indeholder budgetposter vedrørende egenbetaling, som ikke er i overensstemmelse med afrapportering efter lov om socialtilsyn.
Socialtilsyn Syd gør opmærksom på, at budgetansøgninger for budget 2017 som indeholder egenbetaling ikke vil kunne opnå godkendelse"

Det er hensigten, at oplysningerne på Tilbudsportalen understøtter at tilbuddene kan sammenlignes, herunder også ift. hvad de enkelte tilbud koster. Socialtilsyn Syd forholder sig i øvrigt ikke til hvordan opkrævning af egenbetaling er organiseret i de enkelte kommuner.

Socialtilsyn Syd

FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE

Notat

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe

Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
25-11-2015

Kontakt
Socialtilsyn Syd
Dir. tlf. 72531900
mail:

Organisering af tilsyn med tilbud med flere afdelinger

Socialtilsyn Syd vil i første kvartal af 2016 foretage en gennemgang af tilbud med flere afdelinger inden for Socialtilsyn Syds myndighedsområde.

Baggrunden her for er et ønske om at sikre, at organiseringen af tilsynet med tilbuddene er i overensstemmelse med lovens intentioner.

I forbindelse med ikrafttræden af lov om socialtilsyn og etableringen af Socialtilsyn Syd som myndighed på området, har der i 2014 været en dialog med driftsherrer (kommuner, regioner og private tilbud) om deres tilbuds organisering.

Proceduren var i den forbindelse, at socialtilsynet fra foråret 2014 og henover efteråret 2014 havde en konkret dialog med driftsherrer og tilbud om tilbuddenes organisering. De oplysninger, som Socialtilsyn Syd modtog i den forbindelse, blev umiddelbart taget til efterretning og indgik således i socialtilsynets godkendelse og tilsyn med de enkelte tilbud i 2014 og 2015. Kun i enkelte tilfælde dannede oplysningerne afsæt for en konkret dialog med de enkelte tilbud om tilsynets tilrettelæggelse i forhold til tilbuddets organisering.

Således er det to år efter ikrafttræden af lov om socialtilsyn, Socialtilsyn Syds opfattelse, at nogle af de tilbud der har opnået godkendelse som tilbud med flere afdelinger, reelt ikke opfylder betingelserne for, i tilsynsmæssig forstand, at være et tilbud med flere afdelinger.

Lov om socialtilsyn
Socialtilsynene har ikke hjemmel til at træffe afgørelse om de enkelte tilbuds organisering.

Det fremgår af vejledningen til lov om socialtilsyn, at det er op til den private eller offentlige driftsherre, hvordan et tilbud organiseres. Dog forudsættes der en indre sammenhæng vedrørende ledelse, økonomi og personale hvis et tilbud med flere afdelinger tilsynsmæssigt skal organiseres som ét samlet tilbud.

Det er endvidere en forudsætning for, at det i tilsynsmæssig forstand kan være tale ét tilbud med flere afdelinger, at der er et vist samarbejde afdelingerne imellem om at levere samme form for ydelser til forskellige målgrupper eller forskellige ydelser til samme målgruppe samt, at der som ovenfor nævnt, på tværs af afdelingerne er fælles ledelse, økonomi og personale.

Socialtilsyn Syd

Ovenstående er således forudsætninger for, at socialtilsynet kan føre tilsyn med tilbuddene. Hvis der ingen sammenhæng er tilstede mellem de enkelte afdelinger,

kan tilsynet ikke gennemføres som værende ét tilsyn med et samlet tilbud, men skal gennemføres som forskellige tilsyn med hver sin tilsynsrapport.

Der vil således være tale om faktisk forvaltningsvirksomhed når socialtilsynet konstaterer, at et tilbud ikke i tilsynsmæssig forstand, opfylder betingelserne for at være et tilbud med flere afdelinger, og derefter angiver en anden organisering af tilsynet med tilbuddet på baggrund af de faktiske forhold.

Socialtilsyn Syds gennemgang af tilbud med flere afdelinger primo 2016
Tilbud med flere afdelinger vil blive udtrukket i Tilbudsportalen. Tilbuddene vil derefter blive gennemgået under inddragelse af tilbuddet selv, med henblik på at vurdere om der i de enkelte tilbud med flere afdelinger er:

- samarbejde mellem afdelingerne om at levere samme ydelser til forskellige målgrupper, eller
- samarbejde mellem afdelingerne om at levere forskelige ydelser til samme målgruppe,

Samt hvorvidt afdelingerne i de enkelte tilbud har

- fælles ledelse, og
- fælles økonomi, og
- fælles personale

I tilfælde hvor der konstateres ikke at være overensstemmelse mellem de faktiske forhold i tilbuddet og tilbuddets registrerede organisering, vil Socialtilsyn Syd meddele de berørte tilbud, hvordan der fremover vil blive ført tilsyn med tilbuddet og tilbuddets afdelinger.

20. november 2015

Forslag til ændringer af serviceloven
- Oplæg til drøftelse mellem 6-byerne og Social- og Indenrigsministeriet

Oversigt:

1. Ny hjemmel og praksis for opkrævning af borgeres egenbetaling på herberg og krisecentre
2. Modificering af selvhenvenderprincippet på herbergs- og krisecenterområdet – eller begrænsninger i den fri takstfastsættelse
3. Begrænsning af det frie valg på alkoholbehandlingsområdet og/eller indførelse af statsrefusion på behandlingsområdet.
4. Ændring af regler om flytning uden samtykke
5. Indførelse af aldersgrænse for aktivitets- og samværstilbud
6. Indførelse af bagatelgrænse for hjælpemidler/udvidelse af definitionen af forbrugsgoder
7. Indførelse af hjemmel til (mere) objektiv sagsbehandling ved mindre hjælpemidler
8. Fastsættelse og indeksregulering af takster på merudgiftsområdet
9. Indførelse af "pakker" på merudgiftsområdet
10. Indførelse af arbejdsgiverudbetalt løn ved tabt arbejdsfortjeneste
11. Ensretning og forenkling af frikøbsordningerne
12. Indførelse af et mere smidigt og fleksibelt anbringelsesbegreb i forhold til børn og unge

Forslag 1	**Ny hjemmel og praksis for opkrævning af borgeres egenbetaling på herberg og krisecentre**
§ i SEL	SEL § 109 og SEL § 110 (samt evt. retssikkerhedsloven)
Målgruppe og aktører	• Udsatte voksne (kriseramte og hjemløse) • Selvejende tilbud, kommunale tilbud, beskæftigelsesforvaltninger, socialforvaltninger, Koncernservice, SKAT
Problem	Der er gennem de senere år sket en praksisændring, således at det er betalingskommunen, som har pligt til at opkræve borgerens egenbetaling på ophold på herberg og krisecentre. Tidligere var praksis, at det skete med udgangspunkt i det enkelte tilbud. Men hjemlen hertil foreligger ikke i nuværende lovgivning. Praksis blev så vidt vides ændret med baggrund i regioners og selvejende institutioners henvendelse til Socialministeriet, hvor ministeriet fastslog, at opkrævning og beslutninger om egenbetalingen var en myndighedsbeslutning og derfor ikke kunne udgå fra tilbuddene selv. Efterfølgende har tilbud og kommuner ændret praksis. Praksisændringen har betydet et større bureaukrati omkring selve opkrævningsfunktionen, end der var tidligere. Det har affødt et større administrativt ressourcetræk på myndighedsfunktioner, ligesom kontaktpersoner på tilbud i langt højere grad også bruger tid på at rådgive og vejlede borgere samt have kontakt til eksempelvis beskæftigelsesforvaltninger og etablere administrationsaftaler for borgeren mv. Praksisændringen betydet et økonomisk tab. I 2014 havde 1.793 københavnere ophold på kommunens egne eller eksterne § 109/110-tilbud. Heraf var de 633 ophold på eksterne tilbud, hvor København således har overtaget opkrævningsforpligtigelsen. Der forventes på nuværende tidspunkt et indtægtstab på 4 mio.kr. (2 mio. kr. dog dækket af statsrefusion). Tabet vil i de fleste af tilfældene ende som gæld for de udsatte borgere, da opkrævningen kun kan iværksattes bagudrettet efter de nuværende regler.
Løsning	Det foreslås, at der indføres en ny hjemmel og praksis for opkrævning af borgeres egenbetaling på herberg og krisecentre. Der findes ikke en nem løsning på problemet, da der er flere hensyn at tage. Men løsningen skal i udgangspunktet findes i, at der skabes hjemmel for den tidligere praksis, hvor tilbuddet havde pligt til at opkræve egenbetalingen. Herved mindskes risikoen for tab og ikke mindst risikoen for, at udsatte borgere opbygger gæld til det offentlige, eftersom tilbuddene har et langt større incitament til at opkræve egenbetaling hurtigt hos borgeren og ikke bagudrettet. Borgerens fritagelse for egenbetaling vil fortsat skulle være en myndighedsafgørelse, ligesom en nedsættelse af egenbetalingen vil være. Sidstnævnte vil muligvis kunne forenkles ved, at det bliver gjort til en kompenserende ydelse, der bliver udbetalt til borgeren, frem for i dag at være en del af opkrævningsarbejdsgangen. Ændring af praksis og fremskaffelse af en passende lovhjemmel for den tidligere praksis vil mindske de administrative omkostninger på både myndighedssiden og i tilbuddene.
Krav	Det vurderes, at ændringer vil kunne ske ved revision af bekendtgørelse nr. 1387 af 12. december 2006, bekendtgørelse om betaling for botilbud m.v. efter servicelovens kapitel 20 samt om flytteret i forbindelse med botilbud efter § 108. Såfremt selve opkrævningen vurderes at være myndighedsudøvelse, vil det kræve en lovændring for at skabe lovhjemmel for delegering af opkrævningen til tilbud.

Forslag 2	**Modificering af selvhenvenderprincippet på herbergs- og krisecenterområdet – eller begrænsninger i den fri takstfastsættelse**
§ i SEL	§ 109 og §110
Målgruppe og aktører	• Kriseramte kvinder samt hjemløse (udsatteområdet) • Selvejende tilbud, kommunale tilbud i andre kommuner, regionale tilbud samt staten
Problem	København har tidligere påpeget styringsproblemerne på herbergs- og krisecenterområdet overfor KL og Socialministeriet. Styringsudfordringerne udspringer primært af, at området har 'frit valg', idet der eksisterer et såkaldt selv-henvender-prinicip, hvor borgere kan henvende sig til godkendte krisecentre og herberg uden forudgående visitation/myndighedsgodkendelse. Det er stadfæstet i praksisafgørelser ift. den nuværende lovgivning, at forstanderen har kompetencen ift. ind- og udskrivning. Derudover eksisterer der en fri takstfastsættelse, så den enkelte kommune ikke har indflydelse på selvejende tilbuds eller andre kommuners takstfastsættelse. Ej heller har kommunen mulighed for at styre kapaciteten af pladser i kommunen. Til eksempel godkendte Socialtilsynet i 2015 et nyt herberg i København – Mandecentret – som medførte en kapacitetsudvidelse på 10 pladser og en øget merudgift på 5 mio.kr. til køb. I København brugte 1.445 brugere de københavnske § 109/110-tilbud i 2014. Heraf var 285 borgere (20 %) fra andre kommuner (ca. 78 forskellige). Derudover betalte København for 633 borgeres ophold på private eller andre kommunale/regionale tilbud. Både køb og salg af pladser har været stigende gennem de seneste fire år. Den gennemsnitlige takst for driften af egne tilbud og de købte pladser er forskellig, hvor de københavnske tilbud ligger væsentligt under gennemsnittet på købte tilbud. Københavns tilbudsvifte er bred og rummer deslige flere natcaféer, ligesom der også drives flere sikrede krisecentre. Alligevel er taksten lavere. For at synliggøre den styringsmæssige udfordring beløber takstforskellen sig til 28 mio. kr. (heraf 14 mio. kr. i statsrefusion) som følge af den merudgift, som de købte pladser har ift., hvilken driftsomkostning København ville have haft ved at drive pladserne selv. Borgerne oplever således et forskelligt serviceniveau med baggrund i den fri takstfastsættelse og den manglende visitation.
Løsning	Det foreslås, at selvhenvenderprincippet på herbergs- og krisecenterområdet modificeres – eller at den fri takstfastsættelse begrænses. Selvhenvenderprincippet vil kunne modificeres – uden at fratage udsatte borgeres basale rettigheder til at søge akut hjælp – ved at indføre en tidsmæssig begrænsning på, hvor lang en periode borgeren vil kunne opholde sig på tilbud, inden der skal ske en myndighedsmæssig visitation. Alternativt vil begrænsninger i den fri takstfastsættelse kunne afhjælpe styrings-udfordringerne. Dette kan ske ved at indføre en differentieret takst pr. tilbud, så der fastsættes en øvre grænse for den takst, kommuner kan opkræves ifm., at deres borgere anvender selvhenvenderprincippet. Således vil der være en grundtakst for det lavtærskel-tilbud, som herberg og til dels krisecentre kan være for størstedelen af målgruppen. Specialiserede indsatser vil skulle ske efter visitation/enkeltkøb.

	Der vil blive skabt et mere ensartet serviceniveau på tværs af kommunerne, og de samlede udgifter forventes nedbragt for både kommuner og stat. Tager man udgangspunktet i de københavnske gennemsnitspriser, vil ovennævnte forslag alene for København nedbringe udgifterne med 28 mio. kr.
Krav	Det vurderes, at ændringen vil kunne ske gennem ændringer i takstbekendtgørelsen samt bekendtgørelse ift. kommunernes mulighed for at hjemtage statsrefusion. Herunder håndtering af, hvordan staten medfinansierer natcaféer, der i dag indregnes som en del af taksten.

Forslag 3	**Begrænsning af det frie valg på alkoholbehandlingsområdet og/eller indførelse af statsrefusion på behandlingsområdet.**
§ i SEL	§101 samt sundhedsloven § 141
Målgruppe og aktører	• Udsatte voksne (alkoholmisbrugere og stofmisbrugere) • Private tilbud, andre kommunale tilbud
Problem	Der opleves økonomiske og kapacitetsmæssige styringsudfordringer på behandlings-området. Styringsudfordringen bunder i borgerens vidtgående ret til frit valg af behandling samt tilbuddenes frie takstfastsættelse. Økonomisk har det for København betydet, at betalingen for alkoholbehandling som følge af frit valg (køb) er steget fra 2,4 mio.kr. i 2011 til 6,5 mio.kr. i 2014. Køb udgør nu 27 % af det samlede budget til alkoholbehandling. Der er ingen begrænsninger i det frie valg, og der er mulighed for anonymitet på området. Kommunen kan således få en uspecificeret regning for forløb, som kommunen er forpligtet til at betale. Kommunen har ikke indflydelse på pris eller visitation til tilbud. Der er visitation på stofbehandlingsområdet, men i øvrigt derefter et vidtgående frit valg, hvor der også opleves en stigende udfordring ift. øget køb. Det frie valg betyder også, at kommunen ikke kan styre fagligheden i tilbudsviften på området og sikre, at borgerens behov modsvares fagligt og kvalitetsmæssigt.
Løsning	Det foreslås at indføre en begrænsning af det frie valg på alkoholområdet og/eller at indføre statsrefusion på behandlingsområdet. Det frie valg skal begrænses, så det er mindre vidtgående og bliver mere sammenligneligt med andre steder i serviceloven. Som eksempel kan nævnes botilbudsområdet (§107), hvor kommunen er visiterende og kan lægge faglighed såvel som økonomi til grund for pladsanvisning. Det frie valg kan endvidere modificeres gennem en tidsmæssig begrænsning på perioden, hvor borgeren uvisiteret kan gå i et tilbud. Ligeledes bør der indføres statsrefusion på området. Dermed vil området være sidestillet med fx herbergs- og krisecenterområdet, hvor selvhenvenderprincippet gælder. Selvhenvenderprincippet kan sammenlignes med det frie valg på alkoholbehandlingen. København har erfaring med anonym misbrugsbehandling, så det vil fortsat være muligt at tilbyde anonym behandling for alkoholmisbrugere, såfremt det skulle være et kernepunkt for ikke at ændre i det frie valg. Såfremt kommunerne får bedre mulighed for at styre aktiviteten, vil der med København som eksempel alene kunne høstes en besparelse på 3-4 mio.kr., idet den købte aktivitet uden problemer vil kunne rummes inden for kommunens egen kapacitet. Et supplerende tiltag til at skabe øget gennemsigtighed på området vil være, at alkohol-behandling bliver underlagt Socialtilsynet, hvor der skal være tilsyn med pris og kvalitet. Københavns Kommune tager i nærmeste fremtid kontakt til KL om problemstillingerne.
Krav	• Løsningen kræver lovændring vedrørende det frie valg i serviceloven. • Statsrefusion vil muligvis kunne indføres uden lovændring gennem aftale mellem KL og Finansministeriet. • Udvidelse af Socialtilsynets område vil kræve lovændring.

Forslag 4	**Ændring af reglerne om flytning uden samtykke**
§ i SEL	§ 129, stk. 1 (optagelse i botilbud uden samtykke)
Målgruppe og aktører	• Voksne med handicap, der mangler evnen til at give informeret samtykke til flytning • Socialforvaltninger, Statsforvaltningen og Ankestyrelsen
Problem	Der er fastsat meget strenge krav i forhold til optagelse i botilbud uden samtykke. Reglerne i § 129, stk. 1 har til formål at beskytte borgere, der på grund af psykisk nedsættelse af funktionsevnen ikke kan tage vare på sig selv. Derfor skal § 129, stk. 1 ikke alene anvendes, når borgeren skal flyttes fra hidtidig privatbolig, men også når borgeren skal flyttes fra et botilbud til et andet – uanset af hvilken årsag. Det gælder eksempelvis i tilfælde, hvor borgerens plejebehov har ændret sig, og der er behov for en ændret indretning af boligen, eller såfremt borgeren ikke længere trives på det nuværende tilbud samt ved oprettelse af nye botilbud, hvor det ville være muligt at sikre en beboersammensætning, der tilgodeser borgerens behov. De meget strenge krav betyder, at denne gruppe med henvisning til et beskyttelseshensyn reelt stavnsbindes til det første botilbud, som borgeren flyttes ind i. Det vil meget sjældent være muligt at opnå tilladelse til at flytte en borger. Værgen kan ikke give samtykke til flytning. Samtidig medfører de meget strenge betingelser i § 129, stk. 1, at det er vanskeligt for kommunerne at sikre tilbud, der er målrettet den konkrete borgers livssituation. Eksempelvis så det bliver muligt at skele til beboersammensætning. De lempeligere betingelser i § 129, stk. 2 og 3 vil meget sjældent kunne finde anvendelse. Dermed er det vanskeligt for kommunerne at optimere driften af tilbuddene både økonomisk og fagligt. Selv i sager, hvor værge, borgers advokat og kommunen er enige om, at en flytning til et andet tilbud ville være hensigtsmæssigt, er det ikke muligt at opnå samtykke til flytning med mindre alle fem betingelser i stk. 1, herunder, at det vil være uforsvarligt ikke at sørge for flytning, borgeren er til fare for sig selv mv. er opfyldt. De betingelser kan sjældent opfyldes, når borgeren allerede har ophold i et botilbud. Dertil kommer, at kommunen har udgifter til advokatsalær, uden at det forekommer klart, hvilket beskyttelseshensyn der varetages. Det er vanskeligt at estimere, hvor mange borgere, der ville kunne komme i betragtning til en flytning, men et forsigtigt estimat er mellem 20-50 borgere om året alene i København.
Løsning	Det foreslås, at reglerne om flytning uden samtykke ændres. Enten kan anvendelsesområdet for § 129, stk. 2 udvides, så ikke kun borgere med fremadskridende lidelser er omfattet af muligheden for flytning, når det er mest hensigtsmæssigt, eller der kan laves en ny undtagelse, der giver mulighed for flytning uden at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, når værge, advokat og kommune er enige herom.
Krav	Forslaget kræver en lovændring.

Forslag 5	**Indførelse af aldersgrænse for aktivitets- og samværstilbud**
§ i SEL	§ 104
Målgruppe og aktører	• Personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer, der er fyldt 65 år. • Kommunerne
Problem	Kommunalbestyrelsen skal efter § 104 tilbyde aktivitets- og samværstilbud til målgruppen til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene. Tilbud efter § 104 kan gives som supplement til eller som alternativ til beskyttet beskæftigelse. Der er typisk tale om borgere, der i forvejen får omfattende hjælp efter reglerne om socialpædagogisk bistand – herunder hjælp til at optræne og udvikle færdigheder. I modsætning til reglerne om beskyttet beskæftigelse er der ikke en aldersgrænse i reglerne om aktivitets- og samværstilbud. Samtidig er der tale om forskelsbehandling i forhold til andre ældre, der ikke har samme krav på opretholdelse eller udvikling af personlige færdigheder eller af livsvilkårene. Her er det i stedet alene muligt for kommunerne at oprette eller yde tilskud til aktiverende eller forebyggende aktiviteter. Endelig er der typisk tale om mere omfattende og dyrere dagtilbud, end der generelt stilles til rådighed for borgere over 65 år. Tager man Københavns Kommune som eksempel, er der p.t. ca. 70 borgere med handicap over 65 år, der modtager et dagtilbud efter § 104 til en gennemsnitlig pris på 416 kr./dag, hvorimod taksten for dagtilbud og forebyggende indsatser (jf. servicelovens § 79) for borgere over 65 år i Københavns Kommune er ned til 122 kr./dag.
Løsning	Det foreslås, at reglerne om aktivitets- og samværstilbud ensrettes med reglerne om beskyttet beskæftigelse, så der indføres en aldersgrænse, og dermed en ligestilling med andre ældre, men hvor der samtidig indføres en kan-bestemmelse, som giver den enkelte kommunalbestyrelse mulighed for at fastsætte et serviceniveau, hvor også borgere over folkepensionsalderen kan visiteres til § 104-tilbud. Samtidig bør der ske en sikring af tilgængeligheden til generelle aktiverende og forebyggende tilbud (jf. serviceloven § 79), så også borgere med handicap kan profitere af disse tilbud, hvis der indføres en aldersgrænse på aktivitets- og samværstilbuddene.
Krav	Forslaget kræver en lovændring.

Forslag 6	**Indførelse af bagatelgrænse for hjælpemidler/udvidelse af definitionen af forbrugsgoder**
§ i SEL	§ 112/§ 113
Målgruppe og aktører	• Personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. • Kommunerne.
Problem	Kommunerne skal i dag bevilge hjælpemidler til målgruppen, hvis hjælpemidlet i væsentlig grad afhjælper de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller den daglige tilværelse i hjemmet, eller hvis hjælpemidlet er nødvendigt for borgeren for at udøve et erhverv. Som udgangspunkt er et hjælpemiddel gratis, hvorimod der for produkter, som er fremstillet og forhandles bredt med henblik på sædvanligt forbrug hos befolkningen i almindelighed (forbrugsgoder), er fastsat en egenbetaling på 500 kr., og det er ikke muligt at få offentlig støtte til forbrugsgoder, når der er tale om sædvanligt indbo, som fx en vaskemaskine eller en mikrobølgeovn. Der er imidlertid en række hjælpemidler, som forhandles bredt i almindelig handel, men uden at opfylde betingelsen om at være "sædvanligt forbrug i almindelighed". Det er således muligt at erhverve en række hjælpemidler (blandt andet badestole, gribetænger og rollatorer) i eksempelvis Harald Nyborg og i deciderede hjælpemiddelforretninger, hvor også private har adgang. Alle, der føler at have et behov for en badestol, kan således købe en, selvom der ikke er tale om forbrugsgenstande i almindelighed.
Løsning	Det foreslås at indføre en bagatelgrænse for hjælpemidler, der ikke er personlige hjælpemidler. Bagatelgrænsen kan følge bagatelgrænsen for forbrugsgoder. Alternativt kan definitionen af forbrugsgoder udvides, så eksempelvis rollatorer, badestole m.v. bliver omfattet af reglerne om forbrugsgoder. Indførelsen af en bagatelgrænse for hjælpemidler vil både indebære en besparelse på sagsbehandlingen, samt på ydelsesbudgettet. Som illustration af problemet kan nævnes, at Københavns Kommune i dag samlet anvender ca. 25 årsværk på sagsbehandling af tekniske hjælpemidler samt ca. 33 mio. kr. på ydelsesdelen. Den konkrete besparelse vil afhænge af, hvor bagatelgrænsen fastsættes. Som for forbrugsgoder kan der indføres en regel om, at borgere, der samtidig ansøger om flere hjælpemidler, kun skal betale egenbetalingen én gang.
Krav	Forslaget kræver en lovændring.

Forslag 7	**Indførelse af hjemmel til (mere) objektiv sagsbehandling ved mindre hjælpemidler**
§ i SEL	§ 112
Målgruppe og aktører	• Personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. • Kommunerne.
Problem	For en række hjælpemidler overstiger de administrative ressourcer til sagsbehandlingen udgiften til selve hjælpemidlet. Det gælder eksempelvis støttestrømper og andre mindre hjælpemidler. Dette skyldes § 112's krav om, at der skal foretages en vurdering af, om hjælpemidlet i væsentlig grad afhjælper de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller den daglige tilværelse i hjemmet, eller hvis hjælpemidlet er nødvendigt for borgeren for at udøve et erhverv. Selvom sagsbehandlingen ikke skal være mere omfattende end situationen tilsiger, kan der stadig være tale om uforholdsmæssig administrativ belastning, hvilket hverken er i borgers eller kommunens interesse.
Løsning	Det foreslås, at der indføres forenklede krav til sagens oplysning, når der er tale om mindre hjælpemidler, der ikke kræver personlig tilpasning. Potentialet i forslaget vil være afhængig af en evt. kobling med forslag 6 om indførelse af bagatelgrænse/udvidelse af definitionen af forbrugsgoder. Afhængigt af, hvor en bagatelgrænse lægges, vil der fortsat skulle sagsbehandles i tilfælde, hvor borgeren opkræves betaling. Her vil effektiviseringen primært ligge på ydelsessiden. Tager man København som eksempel, vil der alene for Københavns Kommune være tale om en besparelse i størrelsesordenen 3-4 mio. kr. på sagsbehandlingen, såfremt der indføres objektiv sagsbehandling ift. mindre hjælpemidler.
Krav	Forslaget kræver en lovændring.

Forslag 8	**Fastsættelse og indeksregulering af takster på merudgiftsområdet**
§ i SEL	§§ 41 og 100
Målgruppe og aktører	• Forældre til børn og unge under 18 år med handicap • Voksne med varig fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne • Kommunerne
Problem	Der anvendes i dag store administrative ressourcer på at beregne, hvad den enkelte familie/borger har haft af udgifter til vask, befordring, tøjforbrug og fritidsaktiviteter etc. med henblik på at kunne kompensere for disse, jf. §§ 41 og 100. Kommunen skal konkret og individuelt vurdere disse udgifter i hver enkelt sag. Eksempel: En familie søger om ekstra vask, dyner, puder, dynebetræk, pudebetræk, håndklæder, bukser og trøjer som følge barnets funktionsnedsættelse. Kommunen skal ved hver enkelt merudgift undersøge, hvad denne koster, da kommunen er forpligtet til at bevillige den billigste merudgift, hvis den kan opfylde formålet. Kommunen skal derudover finde ud af, hvad en generel borger eller en familie uden børn med handicap har af udgifter inden for det pågældende område, som skal fratrækkes merudgiftsvurderingen. Der vil ellers ske overkompensation i forhold til familier uden børn med handicap, hvilket ikke er tilladt.
Løsning	Det foreslås, at ministeriet sikrer, at der løbende indsamles og formidles viden om de typiske udgifter inden for merudgiftsområdet for derved at fastsætte generelle takster. I Rigsrevisionens beretning af 14. november 2012 til statsrevisorerne om kommunernes håndtering af området for merudgifter og børn foreslog Rigsrevisionen det samme. Det foreslås endvidere, at disse takster bliver indeksreguleret hvert år. Fordele: • Mindre administration • Forbedret retssikkerhed for borgerne • Bedre forventningsafstemning mellem borgeren og kommunen • Gennemsigtighed for borgerne • Ensartet praksis på tværs af kommunerne.
Krav	Forslaget kræver lovændring, da nationale takster ikke er i overensstemmelse med den konkrete og individuelle begrundelse i formålsbestemmelsen i serviceloven, jf. § 1, stk. 3.

Forslag 9	**Indførelse af "pakker" på merudgiftsområdet**
§ i SEL	§§ 41 og 100
Målgruppe og aktører	• Forældre til børn og unge under 18 år med handicap • Voksne med handicap • Kommuner
Problem	Forældre til børn og unge med handicap og voksne med handicap bruger mange ressourcer på at sandsynliggøre deres merudgifter, ligesom kommunerne bruger mange administrative ressourcer på • at få sagen tilstrækkeligt oplyst • at indhente dokumentation fra andre fagpersoner til dels at vurdere funktionsnedsættelsen og dels at understøtte sandsynliggørelsen og nødvendigheden af merudgiften • selve udmålingen af de enkelte merudgifter. *Typisk sagsbehandlingsforløb i dag ved ansøgning om merudgifter (§§ 41 og 100)* • Borgeren eller forældrene vil typisk indgive ansøgning til forvaltningen i form af et ansøgningsskema, hvor der spørges ind til de relevante oplysninger. Er ansøgningsskema ikke udfyldt fra start, vil borgeren/forældrene blive bedt om at udfylde et sådant sammen med en samtykkeblanket for at sikre de relevante oplysninger i sagen. • Hvis der ikke på dette tidspunkt foreligger dokumentation for borgerens funktionsnedsættelse, vil denne blive indhentet med henblik på afklaring af, om borgeren er i målgruppen for at modtage merudgifter. • Hvis der vurderes at være behov for det, vil sagsbehandler have kontakt med borgeren/forældrene, hvor det konkrete funktionsniveau afdækkes, og hvor det drøftes, hvilke relevante merudgifter der kan være som konsekvens af funktionsnedsættelsen. Det vil også blive drøftet med borgeren/familien, hvordan merudgifterne kan sandsynliggøres – herunder størrelsen på de enkelte merudgifter. • Sagsbehandler vil herefter vurdere, om der er behov for at indhente yderligere dokumentation til brug for sandsynliggørelsen af merudgiften. • Når alle relevante oplysninger foreligger, og borgeren vurderes at være i målgruppen, træffes en konkret afgørelse ud fra sagens samlede oplysninger i forhold til de enkelte ansøgte merudgifter. Selve udmålingen foregår konkret i forhold til hver enkelt type merudgift, der er søgt om.
Løsning	Det foreslås, at man gør selve udmålingen af merudgifterne mere objektiv ved at indføre en række pakker, der samlet udbetales til familien/borgeren, og som skal dække samtlige merudgifter til borgeren eller barnet. Modellen tager udgangspunkt i en udredning af borgerens/barnets funktionsniveau med inspiration fra VUM på voksenområdet og udredningsværktøjet fra Socialstyrelsen på børneområdet. Der skal ikke ske en større udredning, end tilfældet allerede er i dag, hvor der også laves en vurdering af barnets eller den unges funktionsnedsættelse og afledte behov heraf. Endvidere foreslås muligheden for at give stabiliseringspakker i en periode, hvor borgeren endnu ikke er stabiliseret i forhold til funktionsniveauet, fx fordi vedkommende først for nyligt er diagnosticeret. Fordelene ved forslaget er: • Mindre arbejde for borgeren/familien med at sandsynliggøre de enkelte

	merudgifter • Færre sagstrin og mindre indhentelse af dokumentation • Mindre arbejde for de professionelle samarbejdsparter med at besvare anmodninger omkring borgerens funktionsniveau og sandsynliggørelsen af de enkelte merudgifter • Færre konkrete vurderinger for sagsbehandleren • Kortere sagsbehandlingstid.
Krav	Lovændring

Forslag 10	**Indførelse af arbejdsgiverudbetalt løn ved tabt arbejdsfortjeneste**
§ i SEL	§ 42
Målgruppe og aktører	• Forældre til børn og unge under 18 år med handicap • Kommunerne
Problem	Der anvendes mange administrative ressourcer i forbindelse med beregning af tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42. Der anvendes derudover mange administrative ressourcer på at kontrollere rigtigheden af de beregninger, der er blevet foretaget. Dette kræver også stor medvirken fra borgeren, som borgeren kan have svært ved at se det rationelle i. Eksempel: Ved beretning af tabt arbejdsfortjeneste skal der bl.a. tages stilling til følgende: 1. Afdækning af bruttolønnen, der skal ligge til grund for beregningen 2. Beregning af den maksimale ydelse 3. Beregning af skat, arbejdsmarkedsbidrag og ATP 4. Bidrag til pensionsordning 5. Fradrag for evt. sparede udgifter 6. Beregning af delvis tabt arbejdsfortjeneste 7. Regulering 8. Udbetaling af feriegodtgørelse efter ferieloven.
Løsning	Det foreslås, at ministeriet ser på en grundlæggende ændring af ordningen for tabt arbejdsfortjeneste, sådan at arbejdsgiverne udbetaler løn, hvorefter kommunen refunderer arbejdsgiveren de beløb, der dækker den tabte arbejdsfortjeneste. Kommunen vil dog fortsat skulle være ansvarlig for at vurdere, hvor mange timer der bevilliges tabt arbejdsfortjeneste og den socialfaglige vurdering, der er heri. Der kan i den forbindelse henvises til den ordning, der gælder på fleksjobområdet. Fordele: • Mindre administration • Sagsbehandlernes ressourcer vil i højere grad kunne anvendes på den socialfaglige del af sagsbehandlingen • Refusionen mellem arbejdsgiveren og kommunen kan i højere grad varetages af økonomimedarbejdere • Borgeren lettes for en række sagsskridt, som i højere grad bliver et anliggende mellem kommune og arbejdsgiver.
Krav	Lovændring

Forslag 11	**Ensretning og forenkling af frikøbsordningerne**
§ i SEL	§§ 42, 118 og 119 og dagpengeloven
Målgruppe og aktører	• Se nedenfor.
Problem	Området for frikøbsordninger efter servicelovens §§ 42, 118 og 119 og dagpengeloven er meget komplekst, og det bliver ikke mindre komplekst af den række af de kompensationsmuligheder, der er på området. Dette skaber også forvirring hos borgerne. **Eksempel** Tabt arbejdsfortjeneste efter servicelovens § 42 tager udgangspunkt i borgerens løn. Dog er der ved nyere sager fastsat et loft på tabt arbejdsfortjeneste. Ved pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom efter servicelovens § 118 udgør lønnen et i loven fastsat månedligt beløb, der satsreguleres årligt. Ved pasning af døende efter serviceloven efter § 119 modtager borgeren et plejetillæg. Hvis borgeren er i beskæftigelse svarer det til 1½ gange det dagpengebeløb, som modtageren ville være berettiget til efter lov om sygedagpenge i tilfælde af egen sygdom. Der er dog i helt særlige tilfælde mulighed for, at kommunen kan bevillige mere. Eksemplerne viser, at der er meget stor forskel på beregning og udmålingsgrundlagene paragrafferne imellem.
Løsning	Det foreslås, at Social- og Indenrigsministeriet ser på alle frikøbsordninger samlet, og hvordan det er muligt at ensrette og regelforenkle disse. Alternativt foreslås det, at det tydeliggøres, hvorfor der er denne store forskel mellem de forskellige beregninger og udmålinger, paragrafferne imellem. Der kan være gode grunde til, at det materielle indhold er forskelligt, da det tjener forskellige formål. At beregningsmetoderne og udmålingen er så forskellig, er det derimod vanskeligere at se meningen med, og det medfører stor administration. Det kan derudover være svært for borgeren at se formål og baggrund herfor. Fordele: • Regelforenkling til gavn for borgerne og kommunerne • Ensretning til gavn for borgerne • Overblik for borgerne • Mindre administration.
Krav	Lovændring

Forslag 12	**Indførelse af et mere smidigt og fleksibelt anbringelsesbegreb i forhold til børn og unge**
§ i SEL	§ 52, stk. 3 nr. 7, § 52, stk. 3 nr. 5, § 66
Målgruppe	• Børn og unge med særlige behov, hvor der er behov for at iværksætte hjælpeforanstaltninger.
Problem	I Servicelovens § 52 oplistes en lang række foranstaltningstyper, og der skelnes helt overordnet mellem en anbringelse uden for hjemmet og hjælpeforanstaltninger, der iværksættes, mens barnet eller den unge fortsat har ophold hos forældrene. Når barnet / den unge er anbragt uden for hjemmet har denne beslutning en række afledte retsvirkninger; • Anbringelsesstedet skal være godkendt af Socialtilsynet. • Der skal føres generelt tilsyn fra Socialtilsynet og personrettet tilsyn fra kommunen. • Der skal følges op på handleplanen. • Kommunen overtager en lang række forpligtelser i forhold til barnets pleje og udvikling. • Forældrene mister børneydelser. • Forældrene kan sættes i betaling. Overfor anbringelsesbegrebet står mulighed for at etablere en aflastningsordning iht. § 52, stk. 3 nr. 5. Et aflastningssted skal også være generelt godkendt af Socialtilsynet, og der skal følges op på foranstaltningen mv. Men kommunen overtager ikke forpligtelser i forhold til barnets pleje og udvikling, og forældrene mister ikke børnepengene, og de kan ikke sættes i betaling for aflastningsopholdet. Problemet med aflastningsophold contra en anbringelse er, at et aflastningsophold kun kan have en begrænset varighed – fx aflastning hver anden weekend eller et antal dage pr. måned. Der er ikke fastsat et bestemt antal dage, hvor barnet kan være i aflastning, men strækker aflastningen sig over et markant antal dage pr. måned, vil opholdet blive karakteriseret som en anbringelse. Der er over de senere år sket en ændring af anbringelsesmønstret, hvor man tidligere lagde op til langvarige anbringelsesforløb. Nu lægger serviceloven op til inddragelse af familie og netværk og kortere og mere effektive anbringelsesforløb. Dette kommer bl.a. til udtryk i Socialstyrelsens projekt "Partnerskab om en tidligere forebyggende indsats", der omhandler en lang række kommuner – og bl.a. er inspireret af den svenske Borås-model og Hernings omlægning af indsatsen over for udsatte børn og unge. Med det såkaldte Partnerskabsprojekt er der indgået aftale mellem Socialstyrelsen og en række kommuner om at udvikle en tidligere forebyggende og mere effektiv indsats for udsatte børn og unge. Omdrejningspunktet i projektet er at tænke forebyggelse "hele vejen rundt" – på tværs af sagsbehandlingen, kommunernes vifte af tilbud til udsatte børn og unge og koblingen til den tidlige indsats på almenområdet. Intentionen er derfor at investere i forebyggende indsatser og foranstaltninger, så færre sager ender i langvarige indgribende foranstaltninger. I omlægningen af indsatsen

	arbejdes der konkret med "Indsatstrappen", hvorved det tydeliggøres og sikres, at der sættes ind med den rette indsats – og at indsatserne hele tiden justeres ud fra barnet og den unges behov – og ikke ud fra de eksisterende tilbud. I forbindelse med denne omlægning af indsatsen vil der være behov for at mere smidigt og fleksibelt anbringelsesbegreb, således at der kan arbejdes med en kombination af korte og intensive anbringelser i kombination med forebyggende indsatser. Flere studier af udsatte børn og unge viser, at der er menneskelige, faglige og økonomiske gevinster ved at investere i øget forebyggelse og fleksible indsatser. Den nuværende indsats med ensidige og langvarige anbringelsesforløb understøtter således ikke den faglige og økonomiske tænkning, som er nødvendig i 2015.
Løsning	Det foreslås, at der indføres et mere smidigt og fleksibelt anbringelsesbegreb i forhold til børn og unge, så kommunerne kan arbejde mere flydende med en kombination af anbringelse og foranstaltninger – og uden at alle retsvirkninger træder i kraft ved en kortere anbringelse (fx i forhold til mistede børneydelser mv.) Det mere fleksible begreb skal kun omfatte anbringelser med samtykke. Anbringelser uden samtykke skal ikke berøres af ændringen.
Krav	Løsningen vil kræve lovændring – evt. at Københavns Kommune indgår aftale om en forsøgsordning i forbindelse med kommunens omstilling på børne- og ungeområdet kaldet 'Tæt på familien', der flugter med Borås-modellen.

Netværk	Beskrivelse
DTHS (Danske, Tale, Høre og Synsinstitutioner	Et ledelsesnetværk som mødes 2x1 dag, samt 2 dage med overnatning hvert år. Søjlemøder og kurser: afholdes minimum 1 gang hvert år i søjlerne (syn, høre, tale, IKT og mobilitet). Undervisere og oplægsholdere på kurserne er såvel danske som internationale DTHS har gennem årene fastholdt, styrket og udviklet fagligheden på kommunikations- og mobilitetsområdet. DTHS har udarbejdet vejledninger i udredning af mange typer af funktionsevnenedsættelser, som de forskellige medarbejdere står over for i det daglige arbejde. Deltagelse i DTHS er frivillig, og det er de deltagende kommunikationscentre/afdelinger, der selv betaler for drift af organisationen.
Hørekonsulenter Danmark	En gang om året afholdes der 2 dags møde i Vingsted med deltagelse af hørekonsulenter samt firmaer, der fremstiller hjælpemidler
Stemmer – Syddanmark	Netværk af talepædagoger der mødes 2-3 gange årligt. Møderne bruges bl.a. til videndeling via gennemgang af specielle cases.
Børnesyn - Syddanmark	Der er tradition for et meget udviklet og tæt samarbejde i netværk med såvel synskonsulenter som øjenlæger. Det gælder såvel videndeling i faglige netværk som deltagelse i mere sociale aktiviteter.
Kolding, Vejle, Fredericia og Middelfart	22. januar 2015 opstartes nye netværk. Der skal afholdes statusmøde vedrørende fremdrift med og i netværk ultimo 2015. I forbindelse med etablering af faglige netværk i de 4 kommuner, er det målet løbende at vurdere behov for de forskellige netværk, evt. sammenlægning m.v. kan komme på tale.
Kolding - Vejle	Der er indgået bindende aftale vedr. samarbejde om brug af hinandens ressourcer og samarbejde omkring videndeling m.m.
Kommunikation.socialstyrelsen.dk	Socialstyrelsens online netværk om hjælpemidler og velfærdsteknologi.

Vejle Kommune, Kolding Kommune og Fredericia Kommune er pt. i gang med at udarbejde et kompetencekatalog over alle medarbejdere på kommunikationsområdet. Kompetencekataloget skal være til daglig brug på centrene, som hjælp til samarbejdet, videnudvikling m.v. Der vil også i den forbindelse blive udarbejdet en oversigt over de netværk, der findes på området. Det er muligt at indgå i dette kompetencekatalog for de kommuner som ønsker dette.

Fordeling af SOSU-assistentelever og SOSU-hjælperelever i 2016 mellem kommunerne i Region Syddanmark

Den nuværende fordeling vægter 75 % og ældrenøglen vægter 25%.

	Gammel fordeling Hjælpere	Ny fordeling Hjælpere	Forskel gml. til ny - Hjælpere	% ændring fra gml. til ny. Hjælpere		Gammel fordeling Assistenter	Ny fordeling Assistenter	Forskel gml. Til ny - Assistenter	% ændring fra gml. til ny. Assistenter
Region Syddanmark	1.894	1701	-193	-10,2		378	378	0	0,0
Middelfart	58	53	-5	-8,6		11	11	0	0,0
Assens	67	61	-6	-9,0		14	14	0	0,0
Faaborg-Midtfyn	83	77	-6	-7,2		16	17	1	6,3
Kerteminde	37	34	-3	-8,1		7	7	0	0,0
Nyborg	50	46	-4	-8,0		10	10	0	0,0
Odense	297	259	-38	-12,8		60	58	-2	-3,3
Svendborg	94	86	-8	-8,5		18	19	1	5,6
Nordfyns	46	42	-4	-8,7		9	9	0	0,0
Langeland	22	22	0	0,0		5	6	1	20,0
Ærø	10	11	1	10,0		2	2	0	0,0
Haderslev	91	82	-9	-9,9		18	18	0	0,0
Billund	41	37	-4	-9,8		8	8	0	0,0
Sønderborg	121	112	-9	-7,4		24	25	1	4,2
Tønder	64	58	-6	-9,4		13	13	0	0,0
Esbjerg	182	160	-22	-12,1		36	35	-1	-2,8
Fanø	4	4	0	0,0		1	1	0	0,0
Varde	80	72	-8	-10,0		16	16	0	0,0
Vejen	67	60	-7	-10,4		14	14	0	0,0
Aabenraa	96	86	-10	-10,4		19	19	0	0,0
Fredericia	79	70	-9	-11,4		16	16	0	0,0
Kolding	139	122	-17	-12,2		27	27	0	0,0
Vejle	166	147	-19	-11,4		34	33	-1	-2,9

Fordeling af PAU-elever i 2016 mellem kommunerne i Region Syddanmark

Fordelingen er lavet 100 % på baggrund af den nuværende fordelingsnøgle

	Gammel fordeling PAU	Ny fordeling PAU	Forskel gml. til ny - PAU	% ændring fra gml. til ny. PAU
Region Syddanmark	306	306	0	0,0
Middelfart	8	8	0	0,0
Assens	10	10	0	0,0
Faaborg-Midtfyn	12	12	0	0,0
Kerteminde	5	5	0	0,0
Nyborg	7	7	0	0,0
Odense	51	51	0	0,0
Svendborg	17	17	0	0,0
Nordfyns	7	7	0	0,0
Langeland	6	6	0	0,0
Ærø	2	2	0	0,0
Haderslev	18	18	0	0,0
Billund	6	6	0	0,0
Sønderborg	18	18	0	0,0
Tønder	10	10	0	0,0
Esbjerg	30	30	0	0,0
Fanø	1	1	0	0,0
Varde	11	11	0	0,0
Vejen	10	10	0	0,0
Aabenraa	19	19	0	0,0
Fredericia	12	12	0	0,0
Kolding	23	23	0	0,0
Vejle	23	23	0	0,0

30.11.2015/j.nr. 15/308

Region Syddanmark

Socialdirektørforum, december 2015

Orientering om tilpasning og omkonvertering af pladser på Center for Misbrug og Socialpsykiatri

Socialdirektørforum orientereres hermed om, at der gennemføres en tilpasning (reduktion) af pladstallet samt omkonvertering af § 110 pladser til § 107/108 pladser på Center for Misbrug og Socialpsykiatri. Ændringerne vedrører henholdsvis Teglgårdskollegiet i Middelfart samt Flydedokken i Fredericia.

Baggrunden for ændringerne på Center for Misbrug og Socialpsykiatri er, at der på § 110-pladserne på Flydedokken i Fredericia, og på § 107-pladserne på Teglgårdskollegiet i Middelfart gennem en længere periode har været faldende efterspørgsel, hvorfor der er behov for at tilpasse kapaciteten til efterspørgslen efter pladser.

Den gennemsnitlige belægning i 2015 er 72 % på § 110-pladserne og 76 % på § 107-pladserne. Tendensen har været til stede i en længere periode, og det er vurderingen, at efterspørgslen på den type pladser fremadrettet fortsat vil være faldende. Den vigende efterspørgsel har medført et markant underskud på driften af de to pladstyper, og administrationen har derfor i efteråret afsøgt forskellige muligheder for at optimere driftssituationen.

Belægningssituationen på Teglgårdskollegiet taler for, at tilbuddet lukkes hurtigst muligt. Middelfart Kommune har imidlertid tilkendegivet, at man ønsker at overtage Teglgårdskollegiet fra den 1. januar 2017. Regionen har med henblik på at sikre den videre drift af tilbuddet frem mod overtagelsen været i dialog med Middelfart om henholdsvis anvendelse af de tomme pladser samt muligheden for en tidligere overtagelse af tilbuddet. Der har ikke kunnet indgås aftaler om yderligere anvendelse af pladserne pt., ligesom kommunen ikke har ønsket en fremrykket overtagelse af tilbuddet.

Belægningssituationen på § 110-pladserne på Flydedokken taler for, at der foretages en hurtig lukning af disse pladser. På Flydedokken er der udover de 6 § 110-pladser også 7 §§ 108/107-pladser til borgere med dobbeltdiagnose. Disse pladser er fuldt belagt, og der forventes fremadrettet at være en stigende efterspørgsel på pladser til denne målgruppe.

På denne baggrund er det besluttet at gennemføre følgende ændringer:

- § 110–pladserne på Flydedokken lukkes hurtigst muligt og omkonverteres til § 107/§ 108 pladser. Det forventede akkumulerede underskud ved lukningen af § 110 pladserne vil være på ca. 1,9 mio. kr. Da tilbuddet har været drevet som en selvstændig økonomisk enhed, skal dette underskud i henhold til Styringsaftalen finansieres forholdsmæssigt af de kommuner, som har anvendt pladserne i 2013 og 2014. Bilag vedlagt med fordeling af underskud på kommuner.

- § 107-pladserne på Teglgårdskollegiet lukkes pr. 1. marts 2016. Det forventede akkumulerede underskud ved lukningen vil være på ca. 2,5 mio. kr. Da tilbuddet indgår i en økonomisk enhed med andre tilbud i centret, skal dette underskud i henhold til Styringsaftalen finansieres af de øvrige tilbud i centret. Ved en lukning af Teglgårdskollegiet kan Middelfart Kommune selvsagt ikke overtage tilbuddet, hvorfor bygningerne skal sættes til salg. Eventuelt provenu ved et salg vedrører alene regionskassen, og altså ikke driften på Center for Misbrug og Socialpsykiatri.

Jf. tabellen nedenfor vil de normerede pladser samlet set blive reduceret med i alt 9 pladser, heraf 3 færre §§ 108/107-pladser. De samlede ændringer af pladstal fremgår af nedenstående tabel.

	Normerede pladser	
	I dag	**Fremover**
Flydedokken §§ 107/108	7	13
Flydedokken § 110	6	0
Teglgårdskollegiet § 107	9	0
I alt	**22**	**13**

Beslutningerne er truffet med afsæt i dels et borgerperspektiv dels en faglig vinkel. Set fra borgerperspektivet, er det således pladser til målgruppen på Flydedokken, der fremadrettet vurderes at være efterspørgsel på og det er derfor naturligt at fortsætte med den målgruppe: Borgere med en dobbeltdiagnose. Set fra den faglige vinkel, er det personalet på Flydedokken, der for langt hovedparten har de særlige specialiserede kompetencer til håndtering af borgere med en dobbeltdiagnose. Samlet set er Flydedokken fagligt, og i forhold til målgruppen derfor det mest naturlige sted at fastholde, og samtidig giver det den højeste kapacitet til denne målgruppe. Flydedokken er allerede pt. af tilsynet godkendt til både § 107 og § 108 pladser.

Det kan oplyses, at det har indgået i overvejelserne, som alternativ mulighed, at lukke Flydedokken og videreføre Teglgårdskollegiet med en bæredygtig driftsøkonomi, baseret på, at den nuværende borgergruppe på Teglgårdskollegiet kunne suppleres med borgere med dobbeltdiagnose fra Flydedokken. Det vurderes dog, at det vil være meget problematisk at blande ikke-misbrugere med misbrugere – både for de ikke misbrugende beboere og for det faglige miljø, hvorfor en sådan løsning er fravalgt.

Der er ultimo november 2015 igangsat en personalemæssig proces med involvering af medarbejdere og MED-udvalg, og det tilstræbes, at så mange personaler og kompetencer som muligt fastholdes i centeret. De berørte beboeres hjemkommuner er endvidere ligeledes informeret ultimo november.

Den fremtidige placering af Flydedokken
Samling af pladserne på Flydedokken er kun en midlertidig løsning, idet der tilstræbes at finde en ny placering af afdelingen senest med udgangen af 2016. De bygningsmæssige forhold på Flydedokken er ikke tidssvarende til målgruppen. Fredericia Kommune har endvidere oplyst, at man fremadrettet ikke ønsker, at Flydedokken drives videre fra den nuværende bynære placering.

En fremtidig faglig og driftsøkonomisk optimal løsning vil være at placere et erstatningsbyggeri til målgruppen i tæt fysisk og faglig tilknytning til et større regionalt socialpsykiatrisk tilbud – i dette tilfælde Syrenparken i Børkop. Den fremtidige efterspørgsel på pladser forventes at stige, så et scenarie med et nyt tilbud på ca. 20 pladser anses, fra regionens side, for realistisk og endnu mere fagligt og økonomisk bæredygtigt.

En ændring af pladser og placering vil naturligvis altid skulle ske i tæt dialog med Socialdirektørforum og de omkringliggende kommuner. Der ønskes derfor en principiel indledende dialog i Socialdirektørforum om den fremtidige beliggenhed af Flydedokken.

Bilag: Forventet afregning af underskud i forhold til Flydedokken.

Flydedokken §110 - Center for Misbrug og Socialpsykiatri, Region Syddanmark

Opgørelsen viser fordelingsnøglen samt afregning af det forventede samlede akkumulerede underskud for Flydedokken §110 på baggrund af kommunernes anvendelse af tilbuddet i 2013 og 2014.

Betalingskommune	Forventet afregning (kr.)	Fordeling
Esbjerg Kommune	173.563	9,1%
Fredericia Kommune	268.439	14,1%
Haderslev Kommune	138.567	7,3%
Hedensted Kommune	224.998	11,8%
Herning Kommune	1.211	0,1%
Ikast-Brande Kommune	46.439	2,4%
Kolding Kommune	541.405	28,5%
Lolland Kommune	19.347	1,0%
Læsø Kommune	8.884	0,5%
Middelfart Kommune	10.095	0,5%
Odense Kommune	244.010	12,8%
Sønderborg Kommune	22.249	1,2%
Tønder Kommune	53.304	2,8%
Varde Kommune	7.739	0,4%
Vejen Kommune	139.749	7,4%
I alt	**1.900.000**	**100,0%**

Udarbejdet den 17. november 2015 / LADV, Drift og Udvikling, Socialområdet

Region Syddanmark

Region Syddanmark

Fuglemajgård, omdannelse af almene boliger til servicelovboliger

Regionsrådet har den 28. september 2015 godkendt, at der iværksættes en proces vedrørende omdannelse af 11 almene boliger på bo- og beskæftigelsestilbuddet Fuglemajgård ved Jels i Vejen Kommune til boliger efter servicelovens § 108.

Fuglemajgård er en afdeling under Specialcenter for Voksne med Handicap, og ejendommen ejes af Region Syddanmark. Målgruppen er psykisk udviklingshæmmede med udtalt uhensigtsmæssig social adfærd. Nogle af borgerne har, eller er på vej til at få en anbringelsesdom.

I henhold til serviceloven skal borgere med dom til anbringelse, anbringes i boformer efter servicelovens § 108. Med den nuværende målgruppe, vurderes det derfor nødvendigt, at Fuglemajgård omdannes fra almene boliger til boliger efter servicelovens § 108, så anvendelsen af boligerne lovliggøres.

Omdannelsen vil kunne håndteres inden for centrets nuværende økonomi. Centrets takster bliver derfor ikke ændret.

Tidsperspektivet for omdannelsen er ca. 1 år, men er afhængigt af, at omdannelsen skal godkendes i mange instanser. Der bliver i den forbindelse sendt en ansøgning til Vejen Kommune om omdannelsen af almenboligerne.

Socialdirektørforum forelægges som led i omdannelsesprocessen regionsrådets beslutning til godkendelse.

Indstilling
Der indstilles til, at Socialdirektørforum godkender, at der iværksættes en proces vedrørende omdannelse af 11 almene boliger på Fuglemajgård til boliger efter servicelovens § 108.

Bilag:
Beslutning i Regionsrådet den 28. september 2015.

Fuglemajgård, omdannelse af almene boliger til servicelovboliger

Sagsnr.: 15/18227

Region Syddanmark

RESUMÉ

De almene boliger på bo- og beskæftigelsestilbuddet Fuglemajgård ved Jels foreslås omdannet til boliger efter servicelovens § 108. Det foreslås, at der meddeles anlægsbevilling på 13,0 mio. kr. til at kunne gennemføre omdannelsen, herunder til indfrielse af lån mv. Ved at omdanne boligerne til boliger efter serviceloven § 108 lovliggøres anvendelsen af boligerne.

SAGSFREMSTILLING

Bo- og beskæftigelsestilbuddet Fuglemajgård ved Jels blev planlagt som almene ældreboliger i 2004-2006 og opført i 2006-2007. Ejendommen (både boliger, servicearealer og beskæftigelsesarealer) ejes af Region Syddanmark.

Fuglemajgård er en afdeling under Specialcenter for Voksne med Handicap, og målgruppen er psykisk udviklingshæmmede med udtalt uhensigtsmæssig social adfærd. Nogle af borgerne har, eller er på vej til at få en anbringelsesdom. Med den nuværende målgruppe, vurderes det nødvendigt, at Fuglemajgård omdannes fra almene boliger til boliger efter servicelovens § 108.

Det fremgår af servicelovens § 108, stk. 6, at borgere med dom til anbringelse skalanbringesi boformer efter servicelovens § 108. I forbindelse med at Socialtilsyn Syd skal godkende Fuglemajgård, er der blevet gjort opmærksom på problemstillingen, som i yderste konsekvens kan medføre, at Fuglemajgård ikke kan blive godkendt med den nuværende målgruppe.

Da beboerne på nuværende tidspunkt bor i en almen bolig, har disse et lejemål i henhold til almenlejeloven. Det medfører, at beboerne ikke kan opsiges fra deres lejemål på Fuglemajgård. Når beboerne ikke kan opsiges, har regionen alene mulighed for at lovliggøre anvendelsen af boligerne, hvis beboerne med anbringelsesdom fraflytter frivilligt eller ved omdannelse af boligerne til boliger efter servicelovens § 108. Såfremt anvendelsen af boligerne ikke lovliggøres, enten ved fraflytning af beboere med anbringelsesdom eller ved omdannelse til boliger efter servicelovens § 108, må det antages, at socialtilsynet ikke godkender Fuglemajgård.

Aktuelt bor der en enkelt borger med en anbringelsesdom på Fuglemajgård. Problemstillingen er dog aktuel for samtlige beboere på Fuglemajgård, da tilbuddets målgruppe er psykisk udviklingshæmmede med udtalt uhensigtsmæssig social adfærd, hvoraf nogle har eller er på vej til at få en anbringelsesdom. Pt. afventer tre beboere en retsafgørelse, som potentielt kan være en anbringelsesdom. Hvis disse beboere modtager en anbringelsesdom, kan beboerne ikke lovligt blive boende i boligerne, medmindre boligerne bliver omdannet til § 108 boliger.

Regionen oplever endvidere, at der er efterspørgsel på pladser til borgere med anbringelsesdom. Derfor vil det være en uhensigtsmæssig begrænsning i regionens mulighed for at imødekomme kommunernes efterspørgsel efter disse højt specialiserede pladser, hvis Fuglemajgård fremover ikke kan modtage denne type borgere.

Som alternativ til omdannelse af boligerne til § 108 boliger, har det været overvejet at anvende boligerne til en anden målgruppe end centrets målgruppe. Det er vurderingen, at der ikke vil være tilstrækkelig efterspørgsel hertil.

På baggrund af ovenstående foreslås det derfor, at der igangsættes en proces med henblik på at få godkendt omdannelsen, så regionen kan anvende Fuglemajgård til

borgere med en anbringelsesdom. En nærmere beskrivelse af processen fremgår af vedlagte bilag.

De økonomiske konsekvenser ved at omdanne de almene boliger til boliger efter serviceloven er følgende:

- Som en del af processen skal de indestående, statsgaranterede lån indløses. For at kunne gennemføre processen foreslås det, at der søges en anlægsbevilling på 13,0 mio. kr. inklusiv diverse omkostninger. Beløbet foreslås finansieret ved mindreforbrug på anlægsrammer inden for det sociale område. Denne omprioritering af allerede afsatte anlægsrammer har ingen betydning for regionens samlede driftsmidler.
- Omdannelsen vil kunne håndteres inden for centrets nuværende økonomi. Centrets takster bliver derfor ikke ændret.
- Beboernes rådighedsbeløb vil gennemsnitlig stige med ca. 3.000 kr. om året.

Tidsperspektivet for omdannelsen er ca. 1 år, men er meget afhængigt af, at omdannelsen skal godkendes i mange instanser, bl.a. beliggenhedskommune, Statens Administration m.fl.

INDSTILLING
Det indstilles:

At der iværksættes en proces vedrørende omdannelse af 11 almene boliger på Fuglemajgård til boliger efter servicelovens § 108.

At der meddeles anlægsbevilling samt afsættes og frigives rådighedsbeløb på 13,0 mio. kr. i 2015 (indeks 133,9) til indfrielse af lån m.v.

At rådighedsbeløbet finansieres af den afsatte ramme vedr. socialpsykiatriske tilbud.

BESLUTNING I REGIONSRÅDET DEN 28-09-2015
Fraværende: Karsten Uno Petersen, A, Poul Andersen, A, Lasse Krull, C, Andreas Lund Andersen, Ø (midlertidigt medlem)

Indstillingen tiltrådt.
Mikkel Andersen, Lasse Krull, Karsten Uno Petersen og Poul Andersen deltog ikke i sagens behandling. John Littau, Henrik Vallø, Ole Larsen og Vibeke Hejnfelt deltog som stedfortrædere.

BESLUTNING I FORRETNINGSUDVALGET DEN 16-09-2015
Fraværende: Bo Libergren, V

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Bo Libergren deltog ikke i sagens behandling.

BESLUTNING I PSYKIATRI- OG SOCIALUDVALGET DEN 19-08-2015
Fraværende: Ulrik Sand Larsen, V

Indstillingerne godkendt.

Ulrik Sand Larsen deltog ikke i sagens behandling.

BILAG:

1	Åben	Notat - Fuglemajgård	250101/15

Dagordenspunkt til Socialdirektørforum 5.12.2015

Evaluering af Region Syddanmarks nye takststruktur

Region Syddanmark har implementeret en ny takststruktur på det sociale område med opstart i 2014 og fuld implementering i 2015 for hovedparten af regionens tilbud. Der er i efteråret 2015 foretaget en evaluering af den nye takststruktur med henblik på at vurdere om formålene med indførelsen af den nye taksstruktur er opnået. De centrale formål er:

- Øget gennemsigtighed om priser, ydelser og indsatsen overfor borgerne
- Bedre beskrivelse af ydelsernes indhold
- Udvikling i borgerens støttebehov kan i højere grad afspejles i priserne
- Ingen særforanstaltninger – alle borgere indplaceres i en ydelsespakke

Evalueringen er baseret på input fra de sociale centre samt ni kommuner, og evalueringen viser, at de overordnede formål samlet set er opnået. Desuden viser evalueringen, at den nye takststruktur som en positiv sidegevinst har givet bedre vilkår for økonomistyringen på de sociale centre. Samtidig peger evalueringen på nogle opmærksomhedspunkter i det fremadrettede samarbejde i regi af den nye takststruktur, der kan afhjælpe nogle af de uklarheder og indledende udfordringer, evalueringen også har afdækket.

Den nye takststruktur er et centralt omdrejningspunkt i det regionale socialområdes fortsatte rolle som leverandør af højt specialiserede sociale tilbud. Derfor vil der også helt naturligt i de kommende år være dialog om, hvordan takststrukturen fungerer i praksis. Flere kommuner giver da udtryk for, at man ser det som naturligt, at samarbejdet løbende udvikler sig i forhold til den nye takststruktur, i takt med at både de sociale centre og kommunerne bliver mere erfarne i den nye måde at samarbejde på.

Evalueringen bliver afsæt for finjustering af praksis i arbejdet med den nye takststruktur samt eventuelt også på sigt ændring af delelementer, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Når evalueringen har været forelagt internt og eksternt, tages der således stilling til, hvilken opfølgning og eventuelle ændringer evalueringen giver anledning til.

Bilag:
Evaluering af Region Syddanmarks nye takststruktur, november 2015

Sammenfatning
Evalueringen viser, at den nye takststruktur i høj grad har øget gennemsigtigheden i forhold til sammenhængen mellem pris og indsatsen for borgerne, ligesom kommunerne generelt har en positiv vurdering af beskrivelserne af ydelserne til den enkelte borger. Evalueringen viser samtidig, at der fortsat

kan arbejdes med at blive endnu mere præcis i ydelsesbeskrivelserne, herunder så der evt. også bliver større ensartethed i beskrivelserne på tværs af de sociale centre.

Evalueringen viser desuden, at der internt på de sociale centre vurderes at være skabt en større bevidsthed om, hvordan ressourcerne anvendes, ligesom den nye takststruktur har bidraget til, at man er blevet mere skarp i beskrivelserne af de faglige indsatser overfor borgerne.

Det vurderes ligeledes, at den nye takststruktur opfylder formålet om, at borgerens støttebehov i højere grad kan afspejles i priserne. Der er dog p.t. ikke så mange erfaringer med opfølgende dialog mellem kommuner og sociale centre om indplacering af borgerne i ydelsespakker, og der vil fremadrettet derfor fortsat være fokus på at følge omfanget af ændringer i ydelsespakkeindplaceringer, såvel nedad som opad.

Den nye takststruktur har afløst de tidligere særskilte aftaler i form af særforanstaltninger, og evalueringen har ikke peget på nogen ulemper i forhold til afskaffelse af særforanstaltningerne.

Samlet set er vurderingerne af den nye takststruktur overvejende positive. Dette gælder både kommunernes vurderinger og de sociale centres interne vurderinger af erfaringer med, og konsekvenser af, den nye takststruktur. Evalueringen viser samtidig, at der fortsat er behov for fokus på forskellige temaer og praktiske forhold i det videre arbejde og samarbejde i regi af takststrukturen, ligesom der er fremkommet nogle forslag til konkrete ændringer i takststrukturen. Disse opmærksomhedspunkter og ændringsforslag er fremhævet i tekstbokse i evalueringen.

Evalueringen viser altså, at de overordnede formål samlet set er opnået. Desuden viser evalueringen, at den nye takststruktur som en positiv sidegevinst har givet bedre vilkår for økonomistyringen på de sociale centre.

Alt i alt vurderes den nye takststruktur at være et centralt omdrejningspunkt i det regionale socialområdes fortsatte udvikling som leverandør af højt specialiserede sociale tilbud. Derfor vil der også helt naturligt i de kommende år være dialog om, hvordan takststrukturen fungerer i praksis. Evalueringen viser her, at der er en fælles opfattelse hos kommuner og de sociale centre af flere af de opmærksomhedspunkter, der er nævnt. Flere kommuner giver desuden udtryk for, at man ser det som naturligt, at samarbejdet løbende udvikler sig i forhold til den nye takststruktur, i takt med at både de sociale centre og kommunerne bliver mere erfarne i den nye måde at samarbejde på.

2 Evalueringsmetode og læsevejledning

Evalueringen af den nye takststruktur er gennemført i september og oktober 2015.

Evalueringen er gennemført ved interviews med interne og eksterne nøglepersoner på centrene og i kommunerne samt udsendelse af spørgeskemaer. Konkret er der indhentet data fra følgende:

- Telefoninterview med kommunale sagsbehandlere og ledelsesrepræsentanter
  - Følgende kommuner har deltaget: Kolding, Horsens, Vejen, Vejle, Odense, Faaborg-Midtfyn, Nyborg, Middelfart, Svendborg, (to besvarelse er indhentet på mail)
- Et fokusgruppeinterview med seks økonomimedarbejdere fra fem centre
- To fokusgruppeinterviews med i alt otte afdelingsledere fra syv centre

- Et fokusgruppeinterview med centerledere/vicecenterledere
- Spørgeskemabesvarelser fra afdelingsledere
- Socialområdets afdeling Drift og Udvikling

Evaluering af ny takststruktur

på det regionale socialområde

november 2015

Region Syddanmark

Indholdsfortegnelse

1. Indledning 3

2. Sammenfatning 3

3. Evalueringsmetode 4

4. Faglighed og gennemsigtighed i sammenhæng mellem pris og indsats 4

5. Takststrukturens opbygning, økonomistyring samt udvikling i støttebehov og afspejling heraf i pris 6

5.1 Opbygning af takststrukturen 6

5.2 Vurdering af udvikling i støttebehov i forhold til afspejling i pris 6

5.3 Den nye takststrukturs betydning for centrenes og afdelingernes økonomistyring 6

6. Samspil og dialog mellem kommuner og sociale centre 7

1. Indledning

Region Syddanmark har implementeret en ny takststruktur på det sociale område med opstart i 2014 og fuld implementering i 2015 for hovedparten af regionens tilbud. Der er i efteråret 2015 foretaget en evaluering af den nye takststruktur med henblik på at vurdere, hvorvidt regionen har opnået formålene med indførelsen. De centrale formål er:

- Øget gennemsigtighed om priser, ydelser og indsatsen overfor borgerne
- Bedre beskrivelse af ydelsernes indhold
- Udvikling i borgerens støttebehov kan i højere grad afspejles i priserne
- Ingen særforanstaltninger – alle borgere indplaceres i en ydelsespakke

Evalueringen bliver afsæt for en finjustering af praksis i arbejdet med den nye takststruktur og eventuelt også på sigt ændre delelementer, hvis det vurderes hensigtsmæssigt. Når evalueringen er forelagt internt samt for kommunerne i regi af Socialdirektørforum i Syddanmark, tages der således stilling til, hvilken opfølgning og eventuelle ændringer evalueringen giver anledning til. Det forventes at ske primo 2016.

Evalueringen har fokuseret på resultaterne af indførelsen af den nye takststruktur og ikke på selve implementeringsprocessen.

2. Sammenfatning

Evalueringen viser, at den nye takststruktur i høj grad har øget gennemsigtigheden i forhold til sammenhængen mellem pris og indsatsen for borgerne, ligesom kommunerne generelt har en positiv vurdering af beskrivelserne af ydelserne til den enkelte borger. Evalueringen viser samtidig, at der fortsat kan arbejdes med at blive endnu mere præcis i ydelsesbeskrivelserne, herunder så der evt. også bliver større ensartethed i beskrivelserne på tværs af de sociale centre.

Evalueringen viser desuden, at der internt på de sociale centre vurderes at være skabt en større bevidsthed om, hvordan ressourcerne anvendes, ligesom den nye takststruktur har bidraget til, at personalet er blevet mere skarp i beskrivelserne af de faglige indsatser overfor borgerne.

Det vurderes ligeledes, at den nye takststruktur opfylder formålet om, at borgerens støttebehov i højere grad kan afspejles i priserne. Der er dog p.t. ikke så mange erfaringer med opfølgende dialog mellem kommuner og de sociale centre om indplacering af borgerne i ydelsespakker, og der vil fremadrettet derfor fortsat være fokus på at følge omfanget af ændringer i ydelsespakkeindplaceringer, såvel nedad som opad.

Den nye takststruktur har afløst de tidligere særskilte aftaler i form af særforanstaltninger, og evalueringen har ikke peget på nogen ulemper i forhold til afskaffelse af særforanstaltningerne.

Samlet set er vurderingerne af den nye takststruktur overvejende positive. Det gælder både kommunernes vurderinger og de sociale centres interne vurderinger af erfaringer med, og konsekvenser af den nye takststruktur. Evalueringen viser samtidig, at der fortsat er behov for fokus på forskellige temaer og praktiske forhold i det videre arbejde og samarbejde i regi af takststrukturen, ligesom der er fremkommet enkelte forslag til konkrete ændringer i takststrukturen.

Evalueringen viser altså, at de overordnede formål samlet set er opnået. Desuden viser evalueringen, at den nye takststruktur som en positiv sidegevinst har givet bedre vilkår for økonomistyringen på de sociale centre.

Alt i alt vurderes den nye takststruktur at være et centralt omdrejningspunkt i det regionale socialområdes fortsatte udvikling som leverandør af højt specialiserede sociale tilbud. Derfor vil der også helt naturligt i de kommende år være dialog om, hvordan takststrukturen fungerer i praksis. Evalueringen viser her, at der er en fælles opfattelse hos kommuner og de sociale centre af flere af de opmærksomhedspunkter, der er nævnt. Flere kommuner giver desuden udtryk for, at de ser det som naturligt, at samarbejdet løbende udvikler sig i forhold til den nye takststruktur, i takt med at både de sociale centre og kommunerne bliver mere erfarne i den nye måde at samarbejde på.

3. Evalueringsmetode

Evalueringen af den nye takststruktur er gennemført i september og oktober 2015. Evalueringen er gennemført ved interviews med interne og eksterne nøglepersoner på centrene og i kommunerne samt udsendelse af spørgeskemaer. Konkret er der indhentet data fra følgende:

- Telefoninterview med et antal kommunale sagsbehandlere og ledelsesrepræsentanter m.h.p. at opnå et dækkende indtryk af kommunernes erfaringer med takststrukturen
  - Følgende kommuner har deltaget: Kolding, Horsens, Vejen, Vejle, Odense, Faaborg-Midtfyn, Nyborg, Middelfart, Svendborg, (to besvarelser er indhentet på mail)
- Et fokusgruppeinterview med seks økonomimedarbejdere fra fem centre
- To fokusgruppeinterviews med i alt otte afdelingsledere fra syv centre
- Et fokusgruppeinterview med centerledere/vicecenterledere
- Spørgeskemabesvarelser fra afdelingsledere
- Socialområdets afdeling Drift og Udvikling

4. Faglighed og gennemsigtighed i sammenhæng mellem pris og indsats

De sociale centres vurdering

Der er bred enighed blandt de sociale centre om, at den nye takststruktur har medført en større gennemsigtighed og tydelighed omkring, hvordan centrene bruger ressourcerne. Den nye takststruktur har medført en større opmærksomhed på, hvordan ressourcerne sættes i anvendelse og prioriteres. Medarbejderne har i højere grad skullet synliggøre deres arbejde og deres indsats, og deraf er kvaliteten højnet.

Takststrukturen har medført et større fokus på kommunens bestilling, og medarbejderne er blevet mere skarpe på, hvad de kan og skal levere, samt hvad der er vigtigt at prioritere. Medarbejderne har fået skærpet deres opmærksomhed på egen faglighed, da borgerbeskrivelserne kræver faglig refleksion. Det har højnet de faglige refleksioner og medarbejdernes fokus på pædagogikken og indsatsen, fordi de beskriver indsatsen tydeligere i den nye takststruktur.

Det er i nogle tilfælde en udfordring for centrene, når pårørendesamarbejde ikke indgår, eller kun i begrænset omfang indgår i kommunens serviceniveau, især i de tilfælde, hvor pårørendesamarbejdet af forskellige årsager fylder meget

Kommunernes vurdering
De fleste af de adspurgte kommuner vurderer, at den nye takststruktur har skabt øget gennemsigtighed i sammenhængen mellem pris og indhold, og vurderer dette meget positivt. Takststrukturen nævnes af flere kommuner som en gennemarbejdet model, der har stort fokus på den enkelte borger, og at det er blevet tydeligere, hvad den pædagogiske faglighed består af.

Nogle kommuner udtrykker dog også, at det ikke er blevet mere gennemskueligt, og at de kommunale sagsbehandlere nogle gange står "lidt op af muren" med hensyn til at argumentere i forhold til noget, de har svært ved at vurdere fagligt, og at det giver udfordringer for deres myndighedssagsbehandlere. Flere nævner, at det stiller nye krav til sagsbehandlerne, og disse kommuner er i gang med at udvikle socialrådgivernes kompetencer, så de bedre kan indgå i dialogen.

En kommune beskriver et eksempel på et godt forløb i vurderingen af indsatsen for en konkret borger. Kommunens egen hjemmepleje har vurderet indsatsen og på den baggrund accepteret denne og dermed prisen. Der er samtidig aftalt tæt opfølgning med henblik på at få borgeren ned i ydelsespakke igen.

En enkelt kommune nævner, at det har været en udfordring hos dem, at det primært er ledelsesniveaet, der er informeret om den nye takststruktur. Dette kan være et opmærksomhedspunkt hos kommunerne fremadrettet. Samme kommune giver udtryk for, at det ikke i alle tilfælde er blevet mere gennemskueligt, da regionens beskrivelser af borgerne heller ikke laves ens.

Flere kommuner stiller indholdsmæssige spørgsmål i forhold til feltet "dokumentation og møder med eksterne samarbejdspartnere" i borgerbeskrivelsen og ønsker, at det tydeliggøres, hvad der hører herunder.

Opmærksomhedspunkter

- Centrene efterspørger flere § 141 handleplaner tidligere i forløbet. Foruden en større viden om den borger, de skal møde, giver det også et mere kvalificeret grundlag at fastsætte støttebehovet og taksten på baggrund af.
- Det er i nogle tilfælde en udfordring for centrene, når pårørendesamarbejde ikke indgår i kommunens serviceniveau, især i de tilfælde, hvor pårørendesamarbejdet er særligt ressourcekrævende.
- En mere tydelig beskrivelse af, hvad der hører ind under dokumentationsopgaver.

5. Takststrukturens opbygning, økonomistyring samt udvikling i støttebehov og afspejling heraf i pris

5.1 Opbygning af takststrukturen

Opdelingen i basis- og ydelsespakkerne
I den nye takststruktur er der en opdeling af omkostningerne i basisomkostninger og ydelsespakke-omkostninger. Ydelsespakkeomkostningerne vedrører personalet, som leverer støtte og hjælp i forhold til borgerne (borgerrelateret tid). Basisomkostningerne er de øvrige omkostninger, herunder til afskrivninger, ledelse, nattevagt m.m. Der er opbakning både internt og fra kommunerne til takstmodellens opdeling i basistakst og ydelsespakketakst.

Ydelsespakkespringene
Der er også generelt opbakning til størrelsen på ydelsespakkespringene, både internt og fra kommunerne, herunder at det tilgodeser den fornødne fleksibilitet, så man ikke skal følge op hele tiden. En enkelt kommune synes, at der er for mange pristrin. En enkelt kommune vurderer omvendt, at pakkespringene er for store. Samme kommune har oplevet, at de gerne har villet bevilge konkrete ydelser, men ikke i tilfælde af, at det resulterede i flytning til en højere ydelsespakke.

Timefastsættelsen
Der er generelt meget fokus på det samlede timetal i borgerbeskrivelsen, og om borgeren får disse timer i personalestøtte. Det er vigtigt at italesætte både eksternt og internt, at borgerne indplaceres i en ydelsespakke med et timespænd på 7 timer pr. uge. Støtten og indsatsen for den enkelte borger kan dermed variere fra dag til dag og uge til uge, men er gennemsnitlig over en længere periode inden for timetallet i pakken.

Enkelte har fremhævet, at der er behov for en tydeligere afklaring af, hvad der er borgerrelateret tid, og hvad der ikke er borgerrelateret tid.

5.2 Vurdering af udvikling i støttebehov i forhold til afspejling i pris

De fleste kommuner oplever, at takststrukturen i højere grad end før giver mulighed for, at ændringer i støttebehov kan give udslag i ændret pris. Der gives generelt udtryk for tillid til regionens forslag til ændringer i ydelsespakkeindplaceringer. Flere kommuner giver desuden udtryk for, at man godt er klar over, at mange af de borgere, der er på de regionale tilbud, ikke forventes at blive billigere, men så kan man med den nye takststruktur tydeligere se baggrunden for en prisstigning. En del kommuner udtrykker, at de indtil videre primært eller alene har set ændringer i ydelsespakkeindplacering i opadgående retning. En opgørelse af ændringer i ydelsespakkeindplacering fra januar til oktober 2015 viser, at der samlet på døgnpladserne er sket i alt 11 fald i ydelsespakker samt 19 stigninger i ydelsespakker.

5.3 Den nye takststrukturs betydning for centrenes og afdelingernes økonomistyring

Centrene er generelt meget positive over for den nye takststrukturs betydning for centrenes og afdelingernes økonomistyring. Der er blevet større sammenhæng og gennemsigtighed i forhold til de tildelte budgetter til afdelingerne og personaletimerne på de enkelte afdelinger. Der er i evalueringen dog også påpeget udfordringer med den nye takststruktur i forhold til økonomistyringen, der bl.a. relaterer sig til behovet for og håndtering af hyppigere tilpasninger som følge af ændringer i indtægtsgrundlaget.

Opmærksomhedspunkter

- Det er vigtigt at tydeliggøre både eksternt og internt, at borgerne indplaceres i en ydelsespakke med et timespænd på 7 timer pr. uge. Støtten og indsatsen for den enkelte borger kan dermed variere fra dag til dag og uge til uge, men er gennemsnitlig inden for timetallet i pakken. F.eks. mellem 28 og 35 timer i pakke 5.

- En tydeligere afklaring af, hvad der er borgerrelateret tid, og hvad der ikke er borgerrelateret tid f.eks. i forhold til dokumentation, uddannelse og møder.

6. Samspil og dialog mellem kommuner og sociale centre

Dialog om serviceniveau og borgerens støttebehov
De sociale centre oplever generelt dialogen med kommunerne som positiv og konstruktiv, også der hvor man i udgangspunktet ikke er enig. Her går man i dialog og opnår som oftest enighed.

Flere centre giver udtryk for, at sagsbehandlerne ofte mangler viden om borgeren, og så prøver centret at beskrive behovet ud fra de oplysninger, centret har fået i forhold til en ny borger. Ofte aftales der her en opfølgning på ydelsespakkeindplacering efter en periode, ofte tre måneder. Dette ses som en fordel for både region og kommune.

Vurdering af borgerbeskrivelserne, herunder udviklingsperspektiv og kobling til bestillingen fra myndighed
Kommunerne har overvejende positive vurderinger af borgerbeskrivelserne, herunder også af, at beskrivelserne af borgerne både indeholder et udviklingsperspektiv, og at indsatsen tydeligt afspejler den bestilling, der er givet fra myndigheden. Der er også flere kommuner, der vurderer det positivt, at der tages afsæt i VUM-terminologien. En kommune giver udtryk for, at beskrivelserne giver indtryk af en mere skærpet faglighed, når målet er klart defineret, og at det er tydeligere, at man ikke bare ”opbevarer” borgerne.

Der er dog også flere kommuner, der nævner, at der er forskel på, hvor gode beskrivelserne er, og en enkelt kommune nævner bl.a., at regionen godt kan udvikle mere præcise succeskriterier for den rehabiliterende støtte til borgeren. Samme kommune giver samtidig udtryk for, at de selv påtager sig en del af ansvaret herfor, idet de ikke har været skarpe nok som ”bestiller”, så man er meget opmærksomme på, hvordan kommunens § 141 handleplaner fremadrettet skal fremme dette fokus langt bedre.

Flere kommuner udtrykker samme synspunkt i forhold til at udviklingsperspektivet kan styrkes ved, at kommunen (bestilleren) bliver mere præcis i forhold bestilling og opstilling af indsatsmål.

”Igen er det jo en fælles opgave at sikre kobling mellem bestilling og indsats. Vi har som myndighed opgaven at udrede, lave handleplan og bestille en konkret indsats. Er vi ikke præcise omkring bestilling af indsats/opstilling af mål, så er det svært for en leverandør at koble bestilling og indsats sammen. Dermed kan jeres beskrivelser af indsats afvige fra det, vi ønsker.”

Vurdering af opfølgende dialog om indsats og pris for borgeren

Der er på nuværende tidspunkt ikke mange erfaringer med opfølgende dialogmøder, men på baggrund af de tilbagemeldinger både de sociale centre og kommunerne har givet, er det indtrykket, at det er relevant at drøfte og præcisere indholdet i de opfølgende møder omkring borgeren.

Der er delte erfaringer med, hvor meget man går ind i økonomi på statusmøderne. De fleste nævner, at økonomi drøftes efter statusmødet og altid uden borgeren eller pårørendes tilstedeværelse. Centrenes erfaring er, at kommunerne generelt er villige til at ændre ydelsespakke, hvis der er gode argumenter herfor. Centrene oplever enkelte kommuner, som ikke accepterer centrets forslag til stigninger i borgernes ydelsespakker eller generelt ikke accepterer indplaceringen af borgeren.

Flere kommuner fremhæver også en god dialog i forhold til at få borgerne indplaceret i den rigtige ydelsespakke, hvor takststrukturen er et godt redskab til at få et fælles billede af borgerens behov. Flere kommuner har udtrykt, at der er en fin og saglig dialog om ændringer i indsats og ydelsespakke. En kommune nævner det desuden som positivt, at borgerne er med til statusmøder, hvor det giver mening, og at kommunen oplever, at regionen er blevet bedre til at inddrage borgeren i møder, når de kan, sammenlignet med tidligere.

Der er også flere kommuner, der har forslag til, hvordan opfølgningsmøderne kan kvalificeres, samt en kommune, der oplever, at der har været en anstrengt dialog om indplacering af borgere. Enkelte kommuner vurderer også, at der også er et uhensigtsmæssigt stort administrativt arbejde forbundet med den nye takststruktur.

En kommune nævner, at de sociale centre i konkrete sager beder kommune om at pege på, hvilke ydelser der ikke længere ønskes leveret til en borger (hvis ikke ydelsespakken kan ændres til at være mere omfattende). Det finder kommunen ikke hensigtsmæssigt, når det drejer sig om borgere, som i en lang årrække har haft ophold i samme botilbud.

Opmærksomhedspunkter

- Det er relevant at socialområdet og kommunerne drøfter, hvordan man i praksis (bl.a. i forhold til dialog med de pårørende) håndterer en situation, hvor en kommune ikke ønsker, at der afsættes det omfang af tid til pårørendesamarbejde, som centret aktuelt anvender.

- Det er relevant at være tydelig omkring definitioner i forhold til, hvad der menes med serviceniveau. En borger, der har et højt støttetimeantal, har ikke nødvendigvis et højt serviceniveau, da det afhænger helt af, hvad borgeren har behov for støtte til.

- Opmærksomhed på betydning af sprogbrug: Forhandling eller dialog om indsats for borgeren og deraf afledt indplacering i ydelsespakke. Udtrykket "forhandling" anvendes både internt og af de kommunale samarbejdspartnere. Der skal helst ikke være tale om, at man tænker i at "presse hinanden", men om en saglig stillingtagen til konkrete beskrivelser.

- Det bør overvejes, om der bør tilstræbes en større ensartethed på tværs af centrene i forhold til, hvordan man beskriver indsatsen for borgerne, herunder hvordan det kan fremgå tydeligere, at der ikke er tale om dobbeltregistreringer af tidsforbrug på livsområder.

- At både kommuner og centre fortsætter med at udvikle fokus på klarhed om bestilling fra myndighed og tydelige beskrivelser af mål, delmål og forventningsafstemning i forhold til rehabiliterende indsatser.

- Der er behov for centrene og kommunerne aftaler en mere ensartet og klarere formidling af, hvornår der drøftes økonomi og eventuelle ændringer i ydelsespakkeindplacering i forhold til statusmøder, da praksis viser, at der er forskel på dette. I indfasningen af takststrukturen er der lagt op til, at det er naturligt at drøfte eventuelle ændringer i prisen i forbindelse med de statusmøder, der holdes omkring borgeren, samt at der altid kan aftales individuelle/hyppigere opfølgning i forhold til såvel indsats som pris.

- Det er hensigtsmæssigt med en forventningsafstemning og præcisering af, i hvilket omfang det er leverandør (tilbud) eller myndighed (kommune), der peger på ændringer i indsatser for borgerne, hvis der ikke umiddelbart i dialogen er en fælles opfattelse af, hvilken ydelsespakke borgeren skal indplaceres i.

- Det er kommunen, der formidler til borgeren, hvilken støtte og indsats, de er tildelt. Centrene oplever situationer, hvor der er behov for, at den kommunale sagsbehandler formidler til de borgere, som det er relevant for, om baggrunden for det støtteniveau, borgeren har fået, samt eventuelle ændringer i støtten.

Takster på plejeboliger:

Indledning:

Med den nye takstbekendtgørelse er der kommet en længe vente mulighed for at få et fælles regelsæt for afregning af plejeboliger mellem kommunerne. Bekendtgørelsen betyder, at der fremadrettet skal afregnes via omkostningsbaserede taksterne. Dermed bliver beregning takster og afregning ens for både det specialiserede socialområde og plejeboliger.

Når der i dag afregnes for plejeboligpladser mellem kommunerne sker det på vidt forskellig måde. I den ene ende af spektret er der kommuner, som har takster, der langt hen af vejen ligner de takster, der er på det specialiserede socialområde og der er ofte flere ydelsespakker. I den anden ende af spektret laver kommuner en individuel visitation af de borgere, som der kan opkræves for. Disse afregnes på timebasis og med timetakst.

Konsekvenser:

Dette betyder, at der på alle plejecentre skal laves omkostningsbaserede takster, som bør udarbejdes i henhold til reglerne for takstberegning i rammeaftalen. Takststrukturen bør ligeledes følge reglerne i styringsaftalen, så man enten har gennemsnitstakster eller takster for ydelsespakker. Såfremt man vælger gennemsnitstakster vil der være mulighed for særforanstaltningers, som lægges oven i gennemsnitstaksten.

Det er her væsentligt at bemærke, at ydelser efter sundhedsloven ikke er refusionsberettiget, hvorfor de skal holdes uden for taksterne. Her tænkes især på sygeplejeydelser, hvor grundlæggende og komplekssygepleje er efter sundhedsloven, mens den elementære sygepleje er efter SEL § 83 og kan indgå i taksterne.

Overgangen til omkostningsbaserede takster betyder, at der skal laves takster for alle pladser, således at **alle** borger kan visiteres til en takst – det gælder både egne og udenbys borgere. Såfremt man vælger gennemsnittaksten er dette forholdsvis enkelt, der skal således alene tages stilling om, der er en særforstaltning knyttet op på borgeren. Det vil være et langt større arbejde, hvis borgerne skal indplaceres i ydelsespakker. Nogen kommuner har dog allerede have lavet denne øvelse. I modsætning til det specialiserede område vil opholdskommunen, som udgangspunkt være handlekommuner for alle borgere på kommunens plejecentre.

Det er nødvendigt, at alle borgere tilknyttes en takst, da der også på dette område skal ske efterregulering. Man skal således kunne beregne de samlede indtægter ved salg af pladser, uanset om det er salg til kommunen selv eller til andre kommuner.

Overgangen til taksterne vil nok betyde, at der sker en ændret i indtægter og udgifter. De steder, hvor der er sket en individuel visitering og anvendt korrigerede fritvalgspriser, vil det generelt bliver billigere at have en borger på et plejecenter i en anden kommune. Modsat vil det nok blive lidt dyrere de steder, hvor man allerede har ydelsespakker, da det nok ikke er alle omkostninger, der er indregnet i taksten. Men samlet set vil det blive et nul-sumspil for kommunerne. Det er derfor vigtigt, at kommunerne overgår til omkostningsbaserede takster samtidig, da man herved vil ujævne konsekvenserne de økonomiske konsekvenser for den enkelte kommune.

Da bekendtgørelsen er fra januar 2015 og omfatter takster, som er udarbejdet efter denne dag, kunne 2016 være det første år med omkostningsbaserede takster på dette område.

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Dato: 08.06.2015
Kontaktperson: Camilla Fyhn Milland
Telefon.: 2133 9184
Mail:cfm@vejen.dk

NOTAT

Politisk høring hos de 22 kommuner i Syddanmark i forhold til eventuel overtagelse af regionale sociale tilbud i Syddanmark

Med baggrund i lovændringer, som betyder, at kommunerne fremover kun kan overtage sociale tilbud fra regionen en gang midt i hver valgperiode, besluttede KKR Syddanmark i marts 2014, at der er behov for en strategisk drøftelse mellem kommunerne af samspil og typer af tilbud, som Region Syddanmark fremadrettet skal drive.

Samspil og styring på det specialiserede socialområde har været i politisk høring i de 22 kommuner. Formålet med høringen er en politisk stillingtagen til overtagelse af sociale regionale tilbud i Syddanmark. Beliggenhedskommuner skal i høringssvaret forholde sig konkret til hvert af de sociale regionale tilbud beliggende i kommunen.

De modtagne høringssvar fra hver enkel kommune fremgår af bilag 1.

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Resultatet af politisk høring for hvert af de sociale regionale tilbud i Syddanmark

Beliggenhedskommuner har i høringssvaret skulle forholde sig til overtagelse af sociale regionale tilbud i Syddanmark, for hvert af de sociale regionale tilbud beliggende i kommunen. Af oversigten nedenfor ses resultatet af høringen blandt beliggenhedskommunerne.

Tilbud og beliggenhedskommune	Resultat af politisk høring blandt beliggenhedskommunerne i Syddanmark
Esbjerg Kommune	
Midgaardhus (tidligere Bøge Allé 16)	**Social & Arbejdsmarkedsudvalget besluttede på møde den 26. maj 2015, at Esbjerg Kommune på nuværende tidspunkt ikke ønsker at arbejde videre med en overtagelse i denne byrådsperiode. Social & Arbejdsmarkedsudvalget er fortsat interesseret i bo- og beskæftigelsestilbuddet og ønsker at arbejde videre med belysning af fordele og ulemper i forhold til eventuel overtagelse i næste byrådsperiode.**
Fredericia Kommune	
Flydedokken	**Byrådet i Fredericia Kommune meddeler hermed KKR-Syddanmark, at Fredericia Kommune ikke ønsker at overtage driften af Flydedokken.**
Center for Høretab	**Byrådet i Fredericia Kommune meddeler hermed KKR-Syddanmark, at Fredericia Kommune ikke ønsker at overtage driften af Center for Høretab.**
Faaborg-Midtfyn Kommune	
Møllebakken	**Faaborg Midtfyn Kommune agter ikke at overtage Møllebakken**
Holmehøj	**Faaborg-Midtfyn Kommune agter ikke at overtage Autismecenter Holmehøj**
Kerteminde Kommune	
Engbo (Kerteminde)	**Social- og Sundhedsudvalget tilkendegiver, at Kerteminde Kommune vil arbejde videre med overtagelse af Engbo**

Tilbud og beliggenhedskommune	Resultat af politisk høring blandt beliggenhedskommunerne i Syddanmark
Kolding Kommune	
Center for Senhjerneskade- afd. Kolding	**Socialudvalget og Økonomiudvalget har indstillet til Byrådet, at der arbejdes videre med en overtagelse af Center for Senhjerneskadede, Kolding afd. Der tages naturligvis forbehold for godkendelse i byrådet.**
Æblehaven	**Socialudvalget og Økonomiudvalget har indstillet til Byrådet, at man ikke i indeværende periode ønsker at overtage Æblehaven. Der tages naturligvis forbehold for godkendelse i byrådet.**
Middelfart Kommune	
Børnehusene (Middelfart)	**Middelfart Kommune tilkendegiver, at man ikke ønsker at overtage Børnehusene Afdeling Strib.**
Egely	**Middelfart Kommune tilkendegiver, at man ikke ønsker at overtage Egely**
Kingstrup	**Middelfart Kommune tilkendegiver, at man ikke ønsker at overtage Kingstrup**
Teglgårdshuset	**Byrådet i Middelfart har 1. juni 2015 besluttet at tilkendegive interesse for overtagelse af Teglgårdskollegiet samt indgå i dialog med Region Syddanmark med henblik på, om det vil være hensigtsmæssigt, at der sker en samlet overtagelse af Teglgårdskollegiet og Teglgårdshuset.**
Nordfyns Kommune	
Bognæs	**Nordfyns Kommune har som beliggenhedskommune aktuelt ingen intentioner om at overtage driften af tilbuddet. For Nordfyns Kommune vil alternativet til regionalt drevne sociale tilbud være tværkommunale samarbejder, enten gennem fælleskommunale selskaber, abonnements-ordninger eller forpligtigende samarbejdsaftaler (eks. bilaterale aftaler).**
Østruplund	**Nordfyns Kommune har som beliggenhedskommune aktuelt ingen intentioner om at overtage driften af tilbuddet. For Nordfyns Kommune vil alternativet til regionalt drevne sociale tilbud være tværkommunale samarbejder, enten gennem fælleskommunale selskaber, abonnements-ordninger eller forpligtigende samarbejdsaftaler (eks. bilaterale aftaler).**

Tilbud og beliggenhedskommune	Resultat af politisk høring blandt beliggenhedskommunerne i Syddanmark
Nyborg Kommune	
Engbo (Nyborg)	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Skovhuse (Skærehaven og Skovhuse 1A)	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Østerhuse Nord / Nordlys	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Lilleskov	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Annekserne	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Låddenhøj	**Nyborg Kommune er ikke på nuværende tidspunkt interesserede i at overtage tilbuddet. Det er for Byrådet ikke afgørende, hvem der driver tilbuddene, hvorfor vi er positive overfor eventuelle andre fælleskommunale løsninger.**
Odense Kommune	
Børnehusene Stjernen (sammenlægning af Børnehusene Nyborg og Odense)	**Odense Kommune ønsker at overtage tilbuddet Stjernen, og Odense Kommune ønsker, at der fortsat skal være salg af pladser til andre kommuner. Der tages dog forbehold for bygningernes stand i forbindelse med overtagelse, indtil en endelig bygningsgennemgang er foretaget.**
Bihuset	**Odense Kommune ønsker at overtage tilbuddet Bihuset, og Odense Kommune ønsker, at der fortsat skal være salg af pladser til andre kommuner. Der tages dog forbehold for bygningernes stand i forbindelse med overtagelse, indtil en endelig bygningsgennemgang er foretaget.**
Center for Rehabilitering og Specialrådgivning	**Odense Kommune ønsker ikke at overtage CKV inden den 1. januar 2017 og agter fortsat at købe ydelser fra CKV på stort set samme niveau som hidtil i 2016.**

Tilbud og beliggenhedskommune	Resultat af politisk høring blandt beliggenhedskommunerne i Syddanmark
Svendborg Kommune	
Sydbo	**Svendborg Kommune kan hermed oplyse, at Byrådet på mødet den 26. maj 2015, besluttede at følge Direktionens indstilling om, at Svendborg Kommune overtager det regionale bo- og dagtilbud Sydbo, beliggende i Svendborg Kommune, pr. 1. januar 2017.**
Tønder Kommune	
Toftlund	**Tønder Kommune meddeler KKR- Syddanmark at kommunen ikke ønsker at overtage driften af Misbrugscenteret i Toftlund, såfremt der ikke kan indgås driftsaftale med Fredericia Kommune om driften af centeret, som en satellit af Flydedokken i Fredericia.**
Vejen Kommune	
Grønnebæk	**Vejen Kommune overtager ikke i indeværende byrådsperiode Bo- og beskæftigelsestilbuddet Grønnebæk. Der igangsættes en undersøgelse af, hvordan behovet er i Region Syddanmark for denne institutionstype.**
Holtegården	**Vejen Kommune overtager Holtegården i indeværende periode, såfremt der på baggrund af den sociale rammeaftale kan konstateres, at der fortsat er efterspørgsel efter tilbuddet.**
Vejle Kommune	
Syrenparken (herunder hører også Atriumgården, Pomonahuset)	**Vejle Kommune ønsker ikke at overtage det sociale regionale tilbud Syrenparken, men ønsker i samarbejde med andre kommuner i Syddanmark at udarbejde driftskrav til tilbuddet og regionen.**

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Geografisk overblik over politisk stillingtagen til de sociale regionale tilbud i Syddanmark

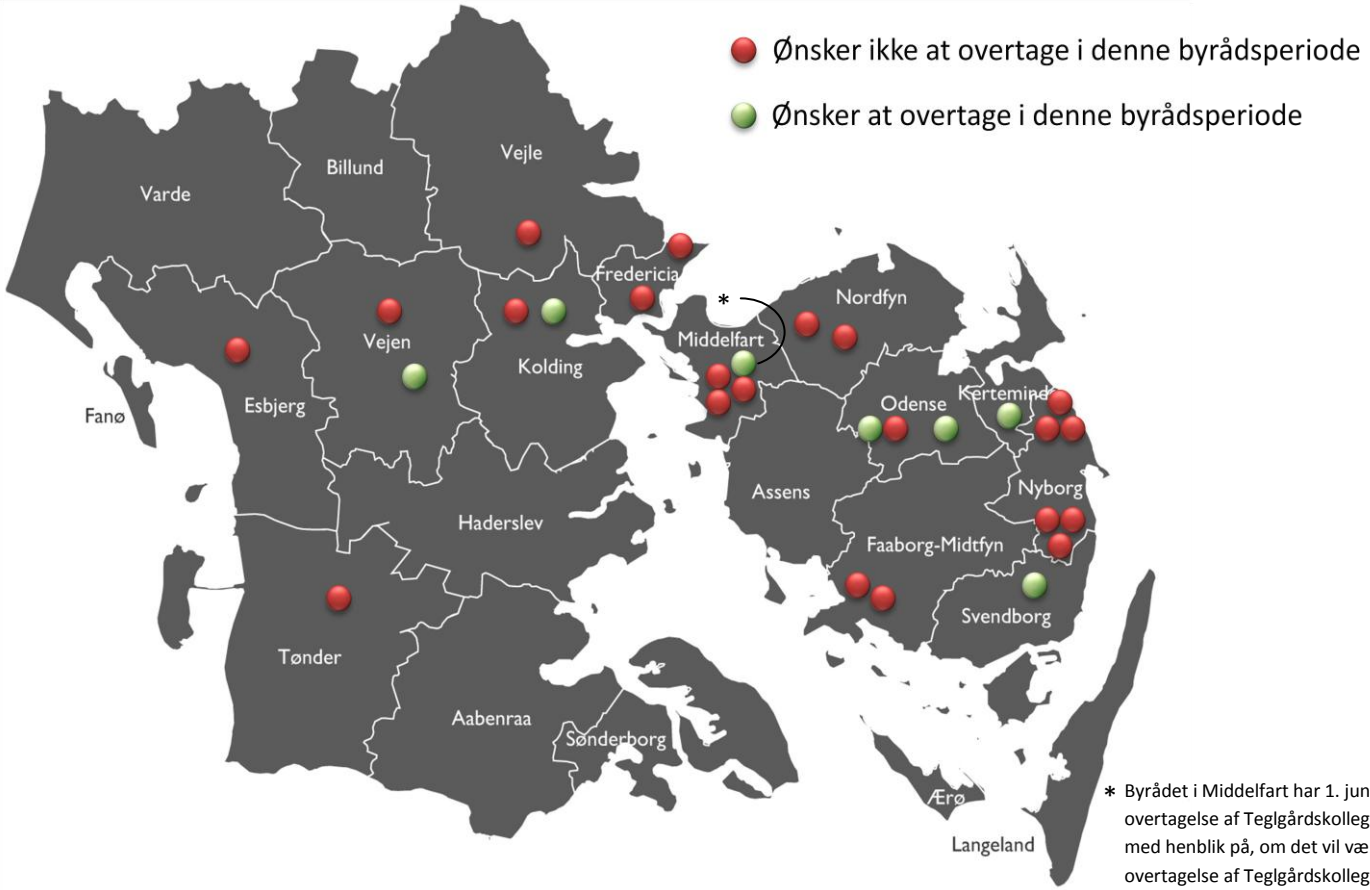

* Byrådet i Middelfart har 1. juni 2015 besluttet at tilkendegive interesse for overtagelse af Teglgårdskollegiet samt indgå i dialog med Region Syddanmark med henblik på, om det vil være hensigtsmæssigt, at der sker en samlet overtagelse af Teglgårdskollegiet og Teglgårdshuset.

Fælleskommunalt
Socialsekretariat
Syddanmark

Geografisk overblik over de sociale regionale tilbud i Syddanmark på målgruppeniveau

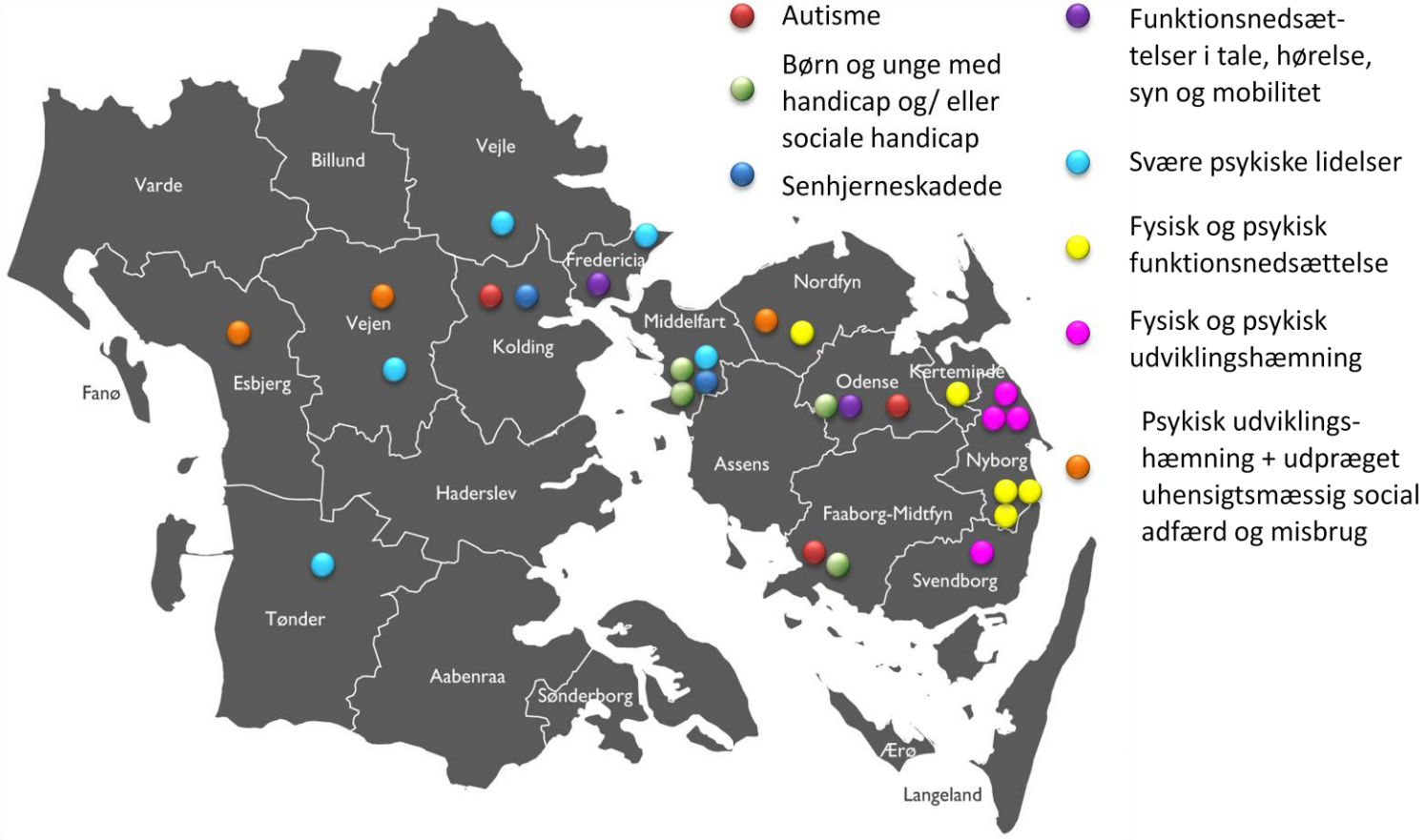

NOTAT

KKR SYDDANMARK

Referat fra møde i Dialogforum den 25. november 2015

Dato: 30. november 2015

Sags ID: SAG-2015-00642
Dok. ID: 2119119

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

KKR Syddanmark
Vejen Kommune
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

www.kl.dk/kkr-syddanmark

Deltagere:
Danske Handicaporganisationer:
Ole Lennart Hansen
Michael Koch Johnson

Skole og forældre:
Roar Hylleberg

Kommunerne:
Borgmester Egon Frøhr, KKR formand

Direktør Lone W. Rasmussen, Tønder Kommune
Direktør Lise Plougmann Willer, Esbjerg Kommune
Chefkonsulent Birgitte Lambrechtsen, KKR sekretariat

Afbud fra
Bente Bjerregaard Rey
Borgmester Jacob Bjerregaard, KKR næstformand

1. Inklusion i folkeskolen
Kommunerne arbejder ud fra en national dagsorden om at 96% af alle børn skal kunne inkluderes i folkeskolen. Lone Rasmussen gav en status fra Tønder Kommune, hvor 95% børn rummes i folkeskolen. I Tønder Kommune er det et princip at pengene følger barnet. Dette betyder at der er lige vilkår for såvel kommunale som private skoler. Der kan dog konstateres færre inklusionsbørn i private skoler, årsagen er ikke entydig. Tønder Kommune laver løbende evaluering på trivsel hos elever, lærere og forældre og særligt hos elever er der generel høj tilfredshed.

Lise Willer kunne fortælle at Esbjerg Kommune er meget opmærksom på at børnene fortsætter i uddannelsesforløb.

DH: Der er en generel positiv oplevelse af inklusion hos børn og forældre. Det er vigtigt at der er opmærksomhed på overgangen fra folkeskole til ungdomsuddannelse.

Skole og forældre: Flere mindre tilbud er udfordret på økonomi og vigende elevtal som en følge af inklusion. Dette kræver en opmærksomhed for fortsat at sikre mindre specielle tilbud. Et opmærksomhedspunkt er også at undervisningsdifferentieringen skal kunne rumme alle, hvilket kræver en omstilling hos ledere og lærere.

Dato: 30. november 2015

Sags ID: SAG-2015-00642
Dok. ID: 2119119

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

KKR Syddanmark
Vejen Kommune
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

www.kl.dk/kkr-syddanmark

2. Systematisk brug af velfærdsteknologi
KKR Syddanmark har netop godkendt en fælleskommunal strategi for velfærdsteknologi. Formålet med strategien er at understøtte det gode liv for borgeren ved hjælp af velfærdsteknologiske og digitale borgerløsninger, således at flere borgere kan tage ansvar for eget liv og tage vare på egen sundhed og egenomsorg.

Mange kommuner laver pilotprojekter for derved at opnå erfaringer forud for større investeringer. Lise Willer fortalte at i Esbjerg Kommune har man god erfaring med videostøtte til borgere med psykiatriske diagnoser. Antallet af indlæggelser og henvendelser til psykiatrisk skadestue er faldet som følge af ordningen. Der anvendes desuden intelligente senge, med forbedring af borgeres velbefindende samt nedsatte personaleomkostninger som resultat.

Kommunernes anvendelse af teknologiske løsninger tager udgangspunkt i borgerens problem, hvorefter teknologiske muligheder vurderes.

Der er løbende opmærksomhed på balance mellem teknologske løsninger og den sociale interaktion mellem mennesker.

3. Boliger til mennesker med handicap
Visitation til bolig sker med udgangspunkt i målgrupperne for tilbuddene og bringer enten servicelovens bestemmelser eller almen boliglovens bestemmelser i spil afhængig af behov.

Der visiteres til midlertidige tilbud efter servicelovens §107 eller permanente døgntilbud efter servicelovens §108. Støtte til borgere i egen bolig efter almen boligloven gives efter servicelovens §§85 og 101.

Socialdirektørforum drøfter løbende, hvordan der kan etableres en mere smidig og brugervenlig model for visitation af tilbud. Eksempelvis med fokus på kompetencer frem for boligtyper.

DH: Der opleves eksempler, hvor eksisterende lovgivning bliver udfordret på grund af kommunernes økonomiske udfordringer. Ligeledes er der udfordringer i forhold til at nogle borgergrupper fremadrettet vil få vanskeligt ved at afholde udgifter til husleje.

Kommunerne: KKR Syddanmark vil gerne i samarbejde med DH pege på relevante udfordringer for at fastholde opmærksomhed på udfordringerne.

4.Samspil og styring
På baggrund af lovændringer som betyder, at kommunerne fremover kun kan overtage sociale tilbud fra Region Syddanmark en gang midt i hver valgperiode, besluttede KKR Syddanmark i marts 2014, at der er behov for en strategisk drøftelse mellem kommunerne af samspil

Dato: 30. november 2015

Sags ID: SAG-2015-00642
Dok. ID: 2119119

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

KKR Syddanmark
Vejen Kommune
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

www.kl.dk/kkr-syddanmark

og typer af tilbud, som Region Syddanmark fremadrettet skal drive. Denne drøftelse er nu gennemført. I alt har seks kommuner udtrykt interesse i at overtage i alt syv tilbud. Den endelige beslutning skal tages senest 31.12 2015, hvorefter de konkrete overtagelser bliver kendte. Der har været et godt samarbejde kommunerne imellem og med Region Syddanmark. Der er fortsat dialog om proces og fremadrettet udvikling.

DH: Kontaktforum i regi af Region Syddanmark følger udviklingen.

5. Tilkendelse af førtidspension til borgere under 40 år
Reformen har været effektueret i en periode og det er derfor muligt at dokumentere udviklingen i bevilling af førtidspension på baggrund af reformen.

Lise Willer fortalte at en opgørelse fra Esbjerg Kommune viser et fald i antal af førtidspensionister som resultat af lovgivningen.

DH: Oversigten bekræfter formodningerne. Der opleves en bedre håndtering af de borgere, der er oplagte til en førtidspension.

Kommunerne: Det er her vigtigt at være opmærksom på, at man med en førtidspension kan begrænse borgere i forhold til en fremtidig mulighed for en form for beskæftigelse.

Kommunerne har fortsat opmærksomhed på at etablere god overgang mellem barn og voksen.

6. Udvikling af samarbejdet mellem kommunale tilbud og frivillige organisationer.
Kommunerne er generelt opmærksomme på frivillighedsarbejde og den lange tradition der ligger bag.

Lone Rasmussen fortalte at Tønder Kommune har fokus på det tværgående og laver strategier mellem organisationer og kommune. Der er konstant bevidsthed om at det frivillige ikke må erstatte et kommunalt tilbud. Samt på den forskel der er i relation mellem mennesker på frivillig basis og den mere professionelle indsats mellem kommune og borger. Der tilbydes uddannelsesforløb til frivillige, med det sigte at støtte frivillige i arbejdet på det mere specialiserede område.

DH: Den regionale frivillighedsstrategi præciserer også at frivillige ikke må erstatte det professionelle. Region Syddanmark uddeler hvert år en frivillighedspris, mange kommuner har også en lignende pris.

7. Orientering om projekt ”Fokus på det gode liv”
På baggrund af drøftelser i Dialogforum Syddanmark blev projekt Fokus på det gode liv igangsat. En arbejdsgruppe med repræsentanter fra både kommuner og handicaporganisationer udarbejdede et oplæg til, hvordan der kan arbejdes med at fokusere på livskvalitet i tilbud til

Dato: 30. november 2015

Sags ID: SAG-2015-00642
Dok. ID: 2119119

E-mail: BEL@kl.dk
Direkte: 2383 2028

KKR Syddanmark
Vejen Kommune
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

www.kl.dk/kkr-syddanmark

borgerne. Socialdirektørforum besluttede, at Fokus på det gode liv skal drøftes i lokale fora, herunder Handicapråd.

Der er med dialogen lagt op til, hvordan man sammen kan nå frem til, hvordan det kan give mening at arbejde med dette lokalt.

DH: Godt oplæg der vil være naturligt at drøfte mange relevante steder, hvor der er samspil mellem borgere og kommune.

Forslag om at der arrangeres et temamøde om det gode liv, med deltagelse af kommunernes handicapråd og socialdirektørforum.

Ligeledes forslag om at der indsamles erfaringer til inspiration for andre omkring at skabe et godt liv.

Skole og forældre: Savner et aspekt omkring pårørende og det gode liv. Eksempelvis at give forældre adgang til vejledning og læring omkring håndtering af at have et barn med et handicap. Det gode liv er også at man ikke oplever sig selv som en begrænsning for sine omgivelser.

Kommunerne: Socialdirektørforum vil drøfte hvordan Handicaprådene på tværs kan samarbejde og inspirere hinanden i arbejdet med det gode liv.

8. Eventuelt
Møder i 2016:
Den 2. juni kl.14-16 på Fuglsangcentret
Den 30. november kl.14-16 på Fuglsangcentret

DH: der arbejdes med at genopfriske handicapkonventionen.

Region Syddanmark har fokus på det rehabiliterende ude liv – dette er også fokus i de nye satspuljemidler.

9. Næste møde
Se ovenstående

Psykiatri- og Socialstaben
Kontaktperson: Pauline Lunding
Pauline.Lunding@rsyd.dk

Direkte tlf. 76631063

Deltagere i møde om sikrede institutioner

25. november 2015
Journal nr.

Referat

Møde den 28. oktober 2015 kl. 13.00 - 15.00 om sikrede institutioner

Hermed dagsorden for mødet om koordinering af de sikrede institutioner.

Mødet holdes på Vejen Rådhus, Rådhuspassagen, 6600 Vejen.

Deltagere: Lise Plougmann Willer, Esbjerg Kommune, Tove Tørnes, Fælleskommunalt socialsekretariat, Camilla Fyhn Milland, Fælleskommunalt socialsekretariat, Christian Schacht-Magnussen, Charlotte Damberg, Peter Dalsgaard Karlsen og Pauline Lunding, Region Syddanmark.

Afbud: Sonja Miltersen, Vejen Kommune,

Dagsorden:

1. **Formål med mødet**

   Bilag: Referat af sidste møde afholdt den 28. oktober 2014

Drøftet:
Det årlige møde giver mulighed for gensidig orientering om udviklingstendenser og ønsker til samarbejdet mm. Der afholdes således et tilsvarende møde i efteråret 2016.

2. **Aktuelt om Egely** v/ vicecenterleder Charlotte Damberg og driftsdirektør Christian Schacht-Magnussen

- Udviklingstendenser og hverdagens udfordringer, herunder om undervisning på Egely

- Visioner og mål

- Hvad kendetegner de gode overgange fra Egely, herunder Egelys erfaringer med samspillet mellem sektorer ved ind- og udskrivninger fra Egely.

- Samarbejde mellem de sikrede institutioner i Danmark.

Drøftet:
Undervisning og rehabiliterende tilgang: Egely har opprioriteret fokus på skoledelen og i den forbindelse ansat en afdelingsleder for dette. De unge testes indledningsvist for fagligt niveau, ligesom der er indledt et tættere samarbejde med PPR om at få tilvejebragt relevante skolepapirer for de unge. Der samarbejdes med lokale folkeskoler om, at de unge, der har mulighed for det, kan tage afgangsprøver.
Der arbejdes med at skabe bedre sammenhæng og helhed i tilbuddet til de unge, herunder sammenhæng mellem skoledel, værksted, og botræning. De unges ophold på Egely er gennemsnitlig kun 64 dage, så mange har korte ophold. Dette dækker dog over stor variation, hvor nogle unge er på Egely i en længere periode. Under alle omstændigheder arbejdes der, også i de korte forløb, med de unges udfordringer. Det sker både i skoledelen og socialpædagogisk, bl.a. via ART-kurser, hvor de unge bl.a. trænes i håndtering af vrede/aggressioner samt i relationer til andre mennesker.

Gode overgange/udslusning: Det opleves somme tider stadig som en udfordring at få de nødvendige oplysninger fra kommunerne om den unge, herunder de lovpligtige handleplaner for den unge. Det opleves positivt, når kommuner i god tid inden udskrivningen fra Egely har taget stilling til den efterfølgende indsats, og der er generelt et godt samarbejde med kommunerne om udslusning af de unge. Egely udskriver ikke unge ”til gaden”, idet der altid er dialog med kommunerne omkring udskrivningen. Der opleves fortsat stor udskiftning af sagsbehandlere, hvilket de unge giver udtryk for er frustrerende.

Man arbejder pt. med at udvikle netværkssamarbejdet, hvor relevante samles med den unge og drøfter dennes situation og fremtid.

Det blev foreslået at undersøge mulighed for at anvende videomøder i højere grad, som muligt middel til at fremme en hyppigere kontakt med sagsbehandlerne.

Samarbejde mellem de sikrede institutioner: Dokumentation af effekt/resultater: Danske Regioner har besluttet at afvikle SIP (Socialt IndikatorProgram, der er det dokumentationsredskab, som er anvendt gennem en årrække af de sikrede institutioner. Man ønsker at udvikle et nyt

dokumentationsredskab, der bl.a. i højere grad tilgodeser behovene for at dokumentere ”det rigtige”. Lise gav udtryk for, at det er vigtigt, at man måler på resultaterne, herunder også set i lyset af omkostningerne ved de sikrede pladser.

De sikrede institutioner samarbejder desuden bl.a. om brugertilfredshedsundersøgelser samt om faglig udvikling.

Vold: Der er ikke samme voldsproblematikker på de sikrede institutioner som i fængslerne (jf. det aktuelle fokus herpå), og medarbejderne forsøger at begrænse vold så meget, som man kan. Det er overvejende psykisk vold, der er tale om. Der ses voldsepisoder mod medarbejderne, og her arbejder man også både med forebyggelse samt professionel håndtering af voldsepisoderne, når de opstår m.h.p. at hjælpe medarbejderne så godt som man kan. Man oplever således desværre medarbejdere, der får varige mén (PTSD mm.) og mister tilknytning til arbejdsmarkedet.

Børnerådets rapport, der belyser indsatsen på de sikrede institutioner, forventes at udkomme i løbet af kort tid.

3. Belægningen på Egely

Dette følges i regi af Danske Regioner samt i Koordinationsforum under KL.

Bilag: Belægningstal for 2014 og 2015 eftersendes senest mandag.

Drøftet:
Egely har generelt en høj belægning, jf. de udsendte belægningstal for 2014 og 2015. Pt. har Egely fuld belægning. Man har haft en afdeling lukket i august 2015 pga. lav belægning. Der er i Danske Regioner fortsat fokus på belægningstallene samlet set. Der er desuden i alle regioner stort fokus på omkostningstilpasning, hvilket bl.a. betyder, at der i perioder med lav belægning lukkes afdelinger ned. Dette har betydning for fleksibiliteten, og der ses enkelte situationer, hvor alle afdelinger på landsplan har fuld belægning.

4. Status på dialog mellem Danske Regioner og KL ift. de sikrede institutioner
Dette foregår fortsat i regi af Koordinationsforum under KL samt i regi af arbejdsgruppe nedsat af Danske Regioner, der arbejder med benchmarking og transparens. Der indgås desuden aftaler om de sikrede institutioner i de årlige rammeaftaler for socialområdet, herunder om belægningsprocenter mm.

- Status på benchmarkingprojektet
- Orientering fra Koordinationsforum

Drøftet:
Benchmarkingprojektet er ca. ½ år forsinket og forventes færdigt medio februar 2016. KL indgår i arbejdet. Der er primært fokus på "hårde data", men der indgår også faglige elementer, bl.a. i forhold til belysning af de unges hverdag. Foreløbige data peger i retning af, at Egely ligger relativt lavt på omkostningssiden. Der efterspørges fra KL, at man i arbejdet også har fokus på det faglige indhold og kvalitet.

Der er intet nyt fra Koordinationsforum.

5. Eventuelt
Det blev aftalt, at der primo 2016 tages initiativ til dialog mellem region og kommuner i regi af socialdirektørforum om det fremadrettede perspektiv for de regionale sociale tilbud, der på nuværende tidspunkt kan ses som potentielt sårbare fremadrettet, f.eks. meget små enheder, § 110 pladser samt evt. børneområdet, såfremt det regionalt drevne børneområde reduceres betydeligt fra 2017. Dialogen vil være en opfølgning på drøftelsen af det regionale socialområde på socialdirektørforums døgnseminar i oktober 2015. Hvordan ser perspektiverne ud på 2-3 års sigt, og er der behov for proaktive initiativer, herunder evt. mulighed for at tænke nogle tilbud på tværs i samarbejde med en kommune, så vi kan fastholde fagligheden. Regionen tager initiativ til dialogen.